

VINERI · 28 APRILIE 2006 · ANUL LVI NR. 17

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Patimile din Săptămâna Patimilor
Micul om mare
Dăscălița

CALENDAR ORTODOX

- 1 mai, luni – Sf. Prooroc Ieremia; Cuvioșii Mucenici: Eftimie, Igantie și Acachie
 2 mai, marți – Aducerea moaștelor Sf. Atanasie cel Mare
 3 mai, miercuri – Sf. Mucenici Timotei și Mavra, soția sa; Sf. Mucenici Diodor și Rodopian
 4 mai, joi – Sf. Muceniță Pelaghia; Cuv. Valerian
 5 mai, vineri – Sf. Mare Muceniță Irina; Sf. Mucenici: Neofit, Gaie și Gaian
 6 mai, sâmbătă – Sfântul și Dreptul Iov; Cuvioșii: Mamant, Pahomie și Ilarion
 7 mai, duminică – Arătarea semnelor Sfintei Cruci la Ierusalim; Sf. Mucenici Acachie și Codrat. Duminica a 3-a după Paști (a slăbănogului de la Vitezda).

AGENDĂ

- 1 mai**
 1896 – s-a născut, la București, Mihai Ralea, filosof, psiholog, sociolog, estetician și critic literar.
- 2 mai**
 1519 – s-a stins din viață Leonardo da Vinci, pictor, sculptor, inginer și arhitect, personalitate de frunte a renașterii italiene.
 1848 – conducătorii revoluției Române din Transilvania s-au întâlnit în Catedrala de la Blaj, pentru a pregăti Marea Adunare Națională de la Blaj.
- 3 mai**
 1469 – în Italia s-a născut Niccolò Machiavelli, om politic, scriitor și istoric italian.
 1806 – s-a stins din viață, la Buda, Samuil Micu-Clain, istoric, lingvist și profesor român.
- 4 mai**
 1955 – s-a stins din viață, la Paris, George Enescu, compozitor, violonist, pianist, dirijor și pedagog român. Enescu este cel mai mare muzician român, personalitate artistică proeminentă a secolului XX.
- 5 mai**
 1891 – s-a inaugurat la New York, la Carnegie Hall, una dintre cele mai mari săli de concerte din Statele Unite.
- 6 mai**
 1856 – în Austria s-a născut Sigmund Freud, întemeietorul psihanalizei.
 1922 – s-a născut, la Micherechi, dansatorul Gheorghe Nistor.
 1938 – a murit, la Ciucea, poetul Octavian Goga.

Poza săptămânii

MDF

Această rubrică este un pamflet și trebuie tratată ca atare

Budapesta

Televiziunea Maghiară și minoritățile

În ziua de 18 aprilie, la Budapesta, președintele Oficiului „Pentru Minorități Naționale și Etnice” din Ungaria s-a întâlnit cu președintele Televiziunii Maghiare. Heizer Antal și Rudi Zoltán au discutat despre sarcinile mass-media, legate de alegerile autoguvernărilor minoritare

din 2006/2007. Cei doi au dezbătut problemele financiare și de structură ale redacțiilor minoritare din cadrul MTV.

Rudi Zoltán va iniția în viitorul apropiat ca televiziunea publică să se ocupe în emisiunile informative de modificările Legii minorităților. Aceste programe vor

fi difuzate începând din luna mai.

Președintele Televiziunii Maghiare a mai spus că postul public va asigura independența structurală la nivel înalt a redacțiilor de naționalitate, respectiv că vrea să înființeze Redacția Generală a Minorităților.

Rita Pătcăș

Jula

60 de ani de la înființarea Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria

Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria organizează la sfârșitul acestei luni festivitățile prilejuite de aniversarea înființării Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria. Programul celor trei zile va fi următorul:

vineri, 28 aprilie 2006, Jula

15.00 Vernisajul expoziției de icoane pe sticlă a copiilor din Bihor (în Catedrala Sf. Nicolae din Jula)

16.00 Simpozion științific (în Catedrala Sf. Nicolae din Jula) (Vor ține prelegeri: PS Sofronie, Episcopul Julei, pr. vicar Pavel Ardelean, pr. Marius Maghiaru, dr. Maria Berényi, Elena Munteanu Csobai, Emilia Martin, Adrian Șimon)

19.00 Vernisajul expoziției fotodocumentare „60 de ani de la înființarea Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria” (la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria)

sâmbătă, 29 aprilie 2006, Jula

10.00 Sf. Liturghie Arhierescă (în Catedrala Sf. Nicolae din Jula)

15.00 Festival Coral Internațional de Muzică Sacră, ediția a V-a (în Catedrala Sf. Nicolae din Jula), Organizații: Corul „Pro Musica” din Jula, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, Autoguvernarea Românească din Jula

duminică, 30 aprilie 2006, Budapesta

10.00 Sf. Liturghie Arhierescă (în Capela Ortodoxă Română din Budapesta, str. Holló nr. 8), Pomenirea citorilor

12.30 Depunerea coroanelor de flori la mormântul familiei lui Emanuil Gojdu (în cimitirul Kerepesi).

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Interiorul Catedralei Sf. Nicolae din Jula
 (Foto: din arhivă)

Jula

Adunare generală la AȚRU

În urma ședinței din 7 aprilie a prezidiului Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria, la sfârșitul acestei săptămâni va avea loc întrunirea Adunării Generale.

Sâmbătă, 29 aprilie, cu începere de la ora 11.00, reprezentanții autoguvernărilor românești vor dezbate darea de seamă a președintelui despre bugetul AȚRU din anul 2005, respectiv planul de lucru și bugetul pe anul 2006. Pentru ședința din 29 aprilie conducerea a mai propus subiectul modificării regulamentului de organizare și funcționare al Autoguvernării pe Țară.

Rita Pătcăș

Scrieți-ne la noua adresă:
foaia@foaia.hu

Încheierea ediției:
marți, ora 18.00

Telefonul redacției:
66/463-152

Cum au votat românii din Ungaria în al doilea tur?

În prima rundă a alegerilor parlamentare, desfășurată cu două săptămâni în urmă, s-a decis ca următorul legislativ al Ungariei să fie compus din patru partide. În al doilea tur, organizat pe 23 aprilie, s-a definitivat că majoritatea alegătorilor a votat pentru coaliția socialist-liberală. Astfel, pentru prima dată, după schimbările politice din 1990, se va întâmpla ca guvernarea aflată la putere nu va fi schimbată.

Adunarea Națională unicamerală din Budapesta are 386 de locuri. Alegerea deputaților se desfășoară în două runde. În al doilea tur s-a decis despre 110 mandate din circumscripțiile electorale individuale. La alegeri s-au prezentat 64,36% din cetățenii cu drept de vot, cu ceva mai puțini decât în primul tur.

Rezultatele alegerilor parlamentare vor putea fi definitive doar peste câteva zile, deoarece voturile cetățenilor aflați în străinătate urmează să fie numărate în aceste zile, fără însă să schimbe proporțiile deja încheiate. Astfel, Partidul Socialist Maghiar (MSZP) va avea 190 de deputați, Partidul Tinerilor Democrați (FIDESZ) a obținut 164 de mandate, Alianța Liber Democraților (SZDSZ) va număra 20 de deputați, Forumul Democrat Maghiar va putea trimite în Parlamentul de la Budapesta 11 deputați. A câștigat un singur mandat un candidat al unei alianțe civice din județul Somogy. Astfel, coaliția guvernatoare a obținut o majoritate de 54,4%, câștigând în plus cel puțin 12 locuri noi față de ciclul electoral anterior.

În circumscripția electorală nr. 2 din județul Bichiș, cuprinzând 11 localități printre care majoritatea comunelor românești ca Aletea, Chitighaz, Jula, Leucușhaz sau Micherechi a devenit deputat primărita orașului Jula, dr. Perjési Klára (MSZP), reușind să inverseze rezultatul din primul tur și a câștigat în fața primarului Tóth Imre (FIDESZ) din Șercad, care fusese deputatul circumscripției timp de 8 ani.

Numele candidatului	Proporțiile între candidați	Numărul voturilor
dr. Perjési Klára, MSZP	52,08%	15.924
Tóth Imre, FIDESZ	47,92%	14.653

În aceeași circumscripție electorală, în Orașul Mare Românesc din Jula sunt două secții de votare. La Grădinița din strada Galamb și la Liceul Românesc au votat 68% dintre alegători în felul următor:

Numele candidatului	Proporțiile între candidați	Numărul voturilor
dr. Perjési Klára, MSZP	59,7%	809
Tóth Imre, FIDESZ	40,3%	548

Vom putea menționa din nou că rezultatele din Orașul Mare Românesc diferă de media de la secția de votare din sectorul de oraș numit Magyarváros.

Numele candidatului	Proporțiile între candidați
dr. Perjési Klára, MSZP	48,27%
Tóth Imre, FIDESZ	51,73%

În circumscripțiile electorale individuale cu localități românești au câștigat mandat doar desemnații MSZP-SZDSZ. Chiar și majoritatea comunelor românești din județul Bihor (Hajdú-Bihar), care mai devreme a avut deputat FIDESZ, de acum vor fi reprezentate de deputatul socialistilor. Cuprindem în tabelul de mai jos rezultatele din unele localități românești, aflate în diferite circumscripții electorale individuale.

	Aletea	Apateu	Bătania	Bedeu	Chitighaz	Darvaș	Jaca	Pocei
Candidat MSZP	47%	47,9%	69,8%	37,4%	62,3%	58,4%	51,5%	48,3%
Candidat FIDESZ	53%	52,1%	30,2%	62,6%	37,7%	41,6%	48,5%	51,7%

A devenit deputat la Bătania și Otlaca-Pustă dr. Karsai József (MSZP), la Apateu, Bedeu, Darvaș, Jaca, Peterd, Pocei, Săcal și Vecherd Gyula Ferencné (MSZP). Datele le-am obținut de la Biroul Electoral Național.

	Leucușhaz	Micherechi	Otlaca-Pustă	Peterd	Săcal	Vecherd
Candidat MSZP	56,3%	65,9%	41,9%	58,5%	51,6%	60%
Candidat FIDESZ	43,7%	34,1%	58,1%	41%	48,4%	40%

Doar două sunt la număr acele localități cu tradiție românească care se află în circumscripție electorală individuală și în care a câștigat candidatul FIDESZ. La Bichiș a devenit deputat Erdős Norbert, iar la Leta Mare (Létavértes) Márton Attila, cu toate că în orașul bihorean a avut majoritate absolută candidatul socialist.

Deputatul orașului de reședință județeană, Bichișciaba, este Molnár László (MSZP), la Cenadul Unguresc a fost ales în prima rundă dr. Buzás Péter (MSZP), cei trei deputați individuali ai orașului Seghedin au fost desemnați de către coaliția socialist-liberală.

Sectorul VII al Budapestei, cartierul unde se află clădirile faimoasei Curți Gojdu și Capela Bisericii Ortodoxe Române a fost reales deputatul Szabó Zoltán (MSZP), fostul primar al sectorului.

E. Iova – A. L. Crișan

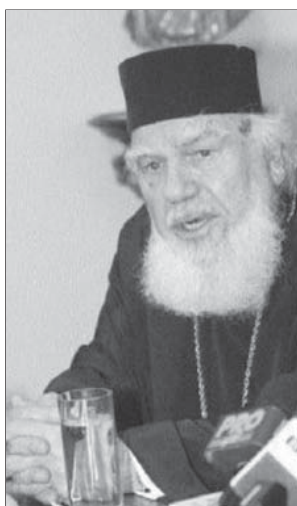
Dumnezeu vede din ceruri actele autorităților

Mitropolitul Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului, ÎPS Bartolomeu, a făcut în Joia Mare un apel pentru respingerea, în Senat, a Ordonanței de urgență privind înființarea Fundației Publice Ungaro-Română Gojdu, transmite Mediafax. Într-o declarație de presă dată publicității cu ocazia sărbătorilor pascale, înaltul ierarh ortodox a arătat că respingerea ordonanței în Senat „nu înseamnă un vot împotriva Guvernului român, și nici împotriva celui ungar, ci un vot în favoarea tinerilor merituosi, prezenți și viitori, cărora le este destinată înstrăinată comoară a

marelui lor binefăcător”. Înalt Prea Sfințitul a amintit senatorilor că Dumnezeu vede din ceruri actele autorităților.

„În numele meu și al colegilor ierarhi din Reprezentanța Fundației Gojdu fac un calduros apel către parlamentarii noștri să-și exercite mandatul cu care au fost investiți de poporul român, acela de a apăra și promova interesele românești, cu mențiunea expresă ca, deși instrumentată politic, moștenirea Gojdu nu este o problemă politică, ci una eminent culturală.

Dacă un senator român ar avea vreo ezitare, îl invit

să cugete la sufletul unui urmaș al său care, bucurându-se de o bursă Gojdu, va afla că tatăl, bu-

nicul sau străbunicul său i-a stat împotriva. În prima și ultima instanță, votul senatorului român este un proces de conștiință familială”, susține ÎPS Mitropolit Bartolomeu.

Reamintim că deputații români au dezbătut, la sfârșitul lunii martie, în plenul Camerei Deputaților, proiectul de aprobare a ordonanței referitoare la ratificarea Acordului dintre Guvernul României și cel al Ungariei privind Fundația Gojdu. Ordonanța urmează să fie analizată zilele următoare și de Senat, camera decizională în acest caz.

E. I.

Înfrățiri la Aletea

În perioada 28–30 aprilie, în județul Bichiș se desfășoară o nouă întâlnire transfrontalieră. Aletea întreține relații strânse cu orașul românesc Făget, astfel Școala medie „Radványi György” din oraș și-a propus să organizeze Întâlnirea școlilor înfrățite, la Aletea. În cadrul Zilelor Studențești Radványi, organizatorii vor oferi un program variat școlarilor din Sebiș, Făget, Drobeta-Turnu-Severin. Scopul celor trei zile este schimbul de experiențe pedagogice și de specialitate, realizarea concursurilor culturale și sportive, respectiv cultivarea relațiilor prietenești între elevi și profesori.

Rita Păcșan

Alte cinci concursuri la Fundația pentru Minorități

Curatorul Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” s-a întrunit în ședință la 20 aprilie. În cadrul ședinței din Budapesta, membrii curatorului au decis publicarea a cinci noi concursuri.

Astfel, Fundația Publică va sprijini în anul curent **îmbogățirea colecțiilor în limba maternă**, la care se poate concura pentru sprijinirea cumpărării publicațiilor, arhivarea materialelor de expoziție ale muzeelor, galeriilor, caselor muzeu și înțocmirea unei baze de date electronice.

În a doua categorie susținută de Fundația Publică sunt incluse **manifestările științifice**, conferințele în limba maternă.

Presa electronică locală în limba maternă este titlul celui de-al treilea concurs, care cuprinde recepționarea posturilor de televiziuni și radio local în limba maternă, pregătirea și întreținerea unei pagini web, pregătirea unică sau sistematică ale emisiunilor de televiziune cablu, televiziune și radio regional în limba minorității.

Fundația va mai sprijini **editarea bilingvă și în lim-**

ba maternă. Aici se poate concura pentru scoaterea de publicații, reviste culturale, materialele unor conferințe, reviste școlare, cărți de poezii, publicații religioase și științifice, albume artistice și fotografice, hărți, calendare, CD-Rom, DVD cu prezentarea tradițiilor muzicale autentice ale minorităților.

La categoria **Activitate teatrală în limba maternă** se vor înainta dosarele pentru realizarea spectacolelor în limba maternă a grupelor de teatru, cursuri perfecționare și excursii de studiu. La acest concurs nu mai pot solicita sprijin cei care și-au înaintat dosarul pentru a cincea ediție a Festivalului de Teatru a Naționalităților din Ungaria.

Dosarele vor fi înaintate până la **31 iulie 2006**, în afară de editarea publicațiilor în limba maternă, la care termenul este **31 octombrie 2006**.

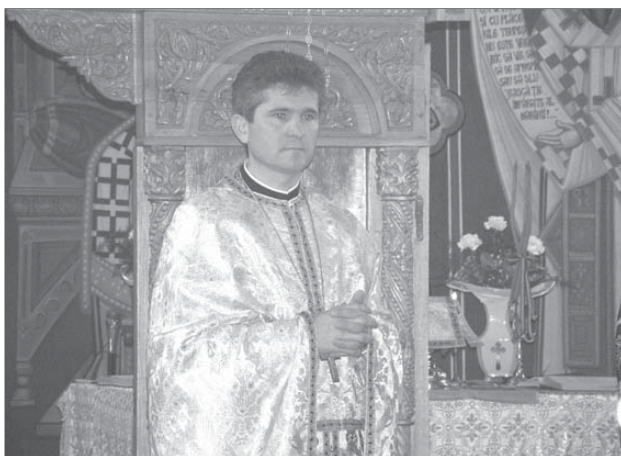
Informații suplimentare se pot obține pe pagina de Internet a Fundației Publice: <http://web.t-online.hu/mnekk> sau la numerele de telefon 06-1/321-3352, 1/321-7364, 1/321-7370. În legătură cu aceste concursuri vă acordă ajutor și redacția noastră. R. Păcș

Șapte noi consulate românești

România planuiește să deschidă în acest an șapte noi consulate. „Avem în program înființarea de consulate generale la Vârșet (Serbia), Iula (Ungaria), apoi un altul la nord de Tisa și încă două în Republica Moldova, în locații precum Cahul sau Balti. Alte consulate vor fi înființate în Rusia și China și vor deveni centre de

expansiune economică în aceste țări”, a declarat zilele trecute ministrul român de externe, **Mihai Răzvan Ungureanu**. Potrivit acestuia, MAE a investit anul trecut 1,5 milioane de euro pentru renovarea a 27 de consulate și are în vedere refacerea în acest an a încă 46 de misiuni diplomatice românești. E. I.

O asociație de sprijin pentru românii din Ungaria

Preotul **Origen Sabău**, misionar la biserica ortodoxă din Apateu, de origine din Oradea, este unul dintre membrii fondatori ai Asociației pentru Cultură, Spiritualitate și Dezvoltare a Relațiilor Transfrontaliere din Oradea. Prin contribuția lui, românii din Ungaria au avut anul acesta de mai multe ori bucuria de a fi vizitați de frați români din țara-mamă.

– *Părinte, vă rog să ne spuneți, când s-a înființat această asociație și cu ce scop?*

– Această asociație funcționează doar de anul acesta, din 20 februarie, de atunci ne putem lăuda cu contribuția directă a mai multor manifestări, care s-au desfășurat mai mult pe teritoriul Ungariei. Asociația pentru Cultură, Spiritualitate și Dezvoltare a Relațiilor Transfrontaliere s-a născut din ideea de a sprijini activitățile cultural-spirituale ale românilor din Ungaria, și din dorința de a continua câteva din activitățile care au fost începute cu mulți ani în urmă de către preoții locali și preoții misionari veniți din România, chiar în frunte cu Prea Sfințitul Pă-

rinte Episcop **Sofronie**. Aceste activități de multe ori au întâmpinat probleme din lipsă de fonduri și din lipsă de colaborări directe cu diferite instituții culturale atât din România cât și din Ungaria, fapt pentru care s-a născut ideea de a crea o asociație cu implicație directă, a cătorva oameni de cultură, care din proprie inițiativă, și din dorința de a face ceva pentru românii din Ungaria. Ideea s-a născut și din faptul că din totdeauna au existat în cursul istoriei mici dezechilibre între românii din România și românii de aici, din Ungaria. În cursul istoriei de multe ori nu s-au cunoscut, n-au știut nimic unii față de ceilalți, au existat animozități între românii de aici și cei de dincolo. Istoria ne-a așezat pe toți să fim în aceste părți. Europa ne oferă posibilitatea de a fi împreună în armonie, fapt pentru care și această asociație se numește „transfrontalieră”, tocmai pentru a dezvolta aceste relații între românii din cele două țări și între români și maghiari, indiferent de pe teritoriul cărei țări sunt. Aceste relații se pot dezvolta doar prin

promovarea culturii, prin cunoașterea identității, prin regăsirea identității naționale și prin mărturisirea credinței. Toate acestea îmbinate au dus la ideea de a înființa această asociație, care să adune fonduri, să adune oameni de cultură, să unească forțele culturale, elevi, copii, toți implicați într-un sentiment, pentru a contribui la redormirea sentimentului național.

– *Cine sunt membrii acestei asociații?*

– Membrii asociației sunt trei membri fondatori, preotul **Mihai Brie**, profesor de muzică la Facultatea de Teologie a Universității din Oradea, lectorul universitar **Marius Ciora**, profesor la Facultatea de Psihologie din Oradea și eu, bineînțeles. Toți într-un gând, cu contribuții diferite, axate pe cercetare, muzică, spiritualitate, cultură, dorim să contribuim prin efortul nostru, în demersurile noastre pentru românii din Ungaria.

– *Ce proiecte de viitor aveți?*

– Pentru viitor ne propunem să dezvoltăm aceste activități atât pe teritoriul Ungariei, cât și pe teritoriul României. Dorim să avem o strânsă colaborare cu bisericile, școlile, cu instituțiile de cultură, cu autogovernările din cele două țări, încercând să determinăm o conștientizare a nevoii de a perpetua valorarea culturală, tradiția și, de ce nu, regăsirea identității, într-o Europă unită, acolo unde ni se cere să fim toți laolaltă, dar diferiți, prin ceea ce mărturisim, prin ceea ce gândim și prin cultura și limba pe care o promovăm.

A. L. Crișan

Școala din Leucușhaz va avea nou director

Martți, 11 aprilie, reprezentanții românilor din Leucușhaz s-au întrunit în ședință. Scopul întrunirii a fost dezbaterea dosarelor înaintate pentru postul de director al școlii generale. În alegerea directorului școlii, reprezentanța românească are drept de veto. Remarcăm că la școala din Leucușhaz, în

acest moment, 54 de copii învață limba română. După ieșirea la pensie cu un an în urmă a directorului **Gulyás Szabó Géza**, a fost numit ca director interimar **Szűcsné Gergely Györgyi**, iar în această perioadă Autogovernarea Locală a publicat concursul pentru postul vacant.

Și-au înaintat dosarul doi

candidați. Conform deciziei, românii din localitate o sprijină pe candidata **Szűcsné Gergely Györgyi**, care și-a dovedit deja aptitudinea în domeniu. Membrii autogovernării românești au mai fixat la ședință și data Cupei Prieteniei, care va avea loc la 12 mai, pe terenul de sport din localitate.

R. P.

mtv
3 mai,
miercuri,
ora 13.30

m2
4 mai,
joi,
ora 14.30

Micul om mare

Actorul Dan Puric, invitat pe scena teatrului Katona din Budapesta

Scena

Spațiu gol. Podea neagră, cortină de fundal neagră, altceva nimic. Apare un bărbat nu prea înalt, în costum de culoare închisă, cu cămașă albă. Sala e plină până la refuz, biletele s-au epuizat cu câteva zile înainte de spectacol. Liniște saturată de așteptare. Și atunci, bărbatul „își îmbracă paltonul”, „închide ușa” și „iese în stradă”... Mișcărilor îi sunt acompaniate doar de câteva efecte de sunet. Așa debutează spectacolul lui Dan Puric. E singur pe scenă, miza e mare, timp de o oră și cincisprezece minute trebuie să mențină încordată atenția spectatorilor.

Spectacolul

Seara lui Dan Puric se compune dintr-un șirag de secvențe. Spectacolul începe degajat, cu episoade pline de spirit. Pe stradă, La fotograf, Torreadorul, Cowboy-ul... cam aceste titluri se potrivesc secvențelor prezentate. Fiecare secvență e încărcată de mărunte dar ascuțite observații și de elemente absurde. Fiecare deznodământ este un adevăr cinic, căci actorul doboară clișeele de pe soclurile lor rigide. Ne confruntăm cu o oglindă strâmbă, care ne arată „reversul

medaliei”, căci, deși noi nu suntem cowboy și torreadori știm să ne comportăm — chiar dacă nu conștientizăm — ca și cowboy-i sau torreadorii.

Apoi urmează un episod aparent inofensiv, despre „fructele dragostei”, despre binecuvântarea cu prunci. (Seria de mișcări, ingenios construită, este reluată în mai multe rânduri și micuții „se nasc” unul după altul). Cine ar fi crezut că episodul a apărut ca răspuns la legea dată de Ceaușescu cu privire la avort, mai mult, după o reprezentare a acelor timpuri, „organele în drept” au cerut ca pe scenă „să se nască” numai un copil!

Și astfel reprezentarea devine din ce în ce mai profundă, un individ este prins și închis după gratii, reușeș-

te să evadeze dar libertatea se dovedește și ea a fi îngărdită de ziduri... Secvențe antrenante, cu putere răscolitoare.

Între episoade uneori scena se întunecă, apare un scaun negru, actorul își lasă sacoul în culise — sunt singurele transformări.

Și suntem convinși că tot ce face e adevărat, că se târăște și că atârână de o frânghie, deși picioarele îi sunt pe pământ.

Artistul

— Întâi am învățat să vorbesc, apoi am învățat să tac. — spune actorul, care a absolvit Academia de Artă Teatrală din București, secția proză, și de atunci (cu excepția celor trei ani petrecuți obligatoriu în provincie, după obținerea diplomei)

face parte din trupa Teatrului Național din capitală.

La început, a vrut să devină pictor, dar, pentru că în liceu își imita cu succes profesorii, cei din jurul său l-au convins să facă teatru. În 1992 și-a prezentat primul one man show, făcând cu această producție un turneu prin lume, primind chiar premii în Elveția și la Chicago. Criticii l-au întâmpinat pozitiv peste tot, mai mulți l-au comparat cu Chaplin pentru autoironia și umorul negru de care se folosește, pentru cultura fizică și elementele de pantomimă și dans.

— Dacă mi-ați cere să dansez, ar fi o catastrofă — mărturisea Dan Puric după spectacol — cunoștințele mele de dans se limitează la ceea ce ați văzut pe scenă.

— Dar dansați excelent stepp!

— Da, am învățat stepp ca să pot imita calul.

— Spectacolul are ca temă libertatea. Împotriva a ce protestați?

— Nu numai comunismul a îngărdit libertatea oamenilor, și societatea de consum face același lucru. Mie îmi displac ambele forme, de aceea libertatea este lucrul cel mai important pentru mine.

— Pregătiți un nou spectacol?

— Deja e gata. Don Quijote se numește noul meu one man show, în care secvențele au în centru capcanele pe care le întinde globalizarea.

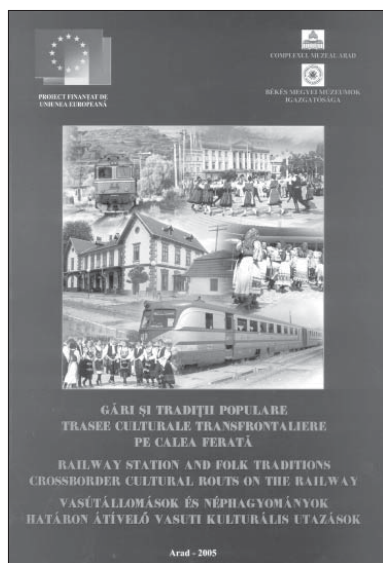
Finalul

La sfârșitul serii răsună aplauze prelungite, actorul este chemat în repetate rânduri la rampă. Pe scenă este adus un coș cu flori, așa e obiceiul să i se mulțumească unui invitat. Un gest foarte frumos, dar ce poate face cu florile un artist care a doua zi se urcă în avion pentru a-și continua turneul? Dan Puric a aruncat florile în sală, spre spectatori. Prima floare a prins-o o spectatoare care aplauda în picioare.

Ibós Éva

(Traducere: M. Bucin)

Colaborare transfrontalieră între muzeele din județele Arad și Bichiș

György, Elena Munteanu Csobai, Emilia Martin, iar din România Sorin Sabău, Elena Rodica Colta și Gabriel Hălmăgian.

Proiectul intitulat „Gări și tradiții populare. Trasee culturale transfrontaliere pe calea ferată” a cuprins 10 luni de cercetare de la Tótkomlós până la Hălmagiu, din Valea Crișurilor prin Câmpia Ungară spre munții Apuseni. În cadrul acestor lucrări cercetătorii și-au propus „să readucă în atenție cultura călătoriei cu trenul, plină de farmec prin inițierea pe care o implică, de la contactul cu gara, ca edificiu special, de așteptare, forfotind de oameni, care vin și pleacă, de semnale și de trenuri, la complexe experiențe pe care le oferă trenul, de cunoaștere a lumii prin geamul vagonului și de cunoaștere a oamenilor locului prin poveștile care se spun în tren”, prezintă în ghidul turistic proiectul comun autorii Emilia Martin și Elena

Rodica Colta. Posibilitatea cunoașterii unui tezaur istoric, artistic și cultural valoros oferă calea ferată și gările, care au fost prezentate și prin fotografiile expuse la Șiria și Tótkomlós. Un alt scop principal al cercetărilor a fost cunoașterea tradițiilor populare și a manifestărilor culturale în localitățile cu populație mixtă, informații care au fost adunate și într-un ghid turistic intitulat după numele proiectului. Din materialele video realizate în cadrul lu-

crului pe teren s-a făcut și un film documentar, respectiv cei interesați pot afla rezultatele cercetărilor și pe site-ul lansat www.gari-si-traditii.ro.

Proiectul „Gări și tradiții populare. Trasee culturale transfrontaliere pe calea ferată” a primit recunoștința Ministerului Culturii și Cultelor din România și a Direcției pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național din Arad, care au premiat colaborarea româno-maghiară.

Rita Păcș

COLECȚIA ROMÂNEASCĂ A MUZEULUI ÉRKEL

www.munkacsy.hu/nemzetiseg

În urma unei cooperări de un deceniu, muzeele din județele Arad și Bichiș au colaborat în cadrul unui proiect Phare CBC, la care au participat specialiștii din Ungaria Ando

Amintiri cu sfinți culese de Daniel Brânzei

Oameni care au fost, influențe care vor rămâne...

„Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, care v-au vestit Cuvântul lui Dumnezeu; uitați-vă cu băgare de seamă la sfârșitul felului lor de viață, și urmați-le credința!” Evrei 13:7

Richard Wurmbrand

23 Februarie 1999. Veneam după două zile petrecute în deșertul Arizonei. Sâmbătă și duminică fusem la Phoenix pentru un serviciu de ordinare ca pastor a fratelui Octavian Dobos. Profitând de ocazie, ne-am repezit să vizităm și Sedona, această oază depresionară situată la 128 de mile nord de Phoenix, ascunsă între stânci roșii, transportate parcă dintr-o altă lume. Impresionantă priveliște i-a făcut pe reprezentanții religiei New Age s-o proclame una dintre zonele de convergență spirituală a cosmosului. Noi ne-am așezat pe una din stâncile spectacol și am proclamat Numele lui Dumnezeu, Creatorul tuturor văzutelor și nevăzutelor.

Era deci luni și, după două zile în arșița deșertului m-am grăbit să alerg spre răcorosul Palos Verdes, în coasta Pacificului, să-i văd pe doi dintre cei mai dragi oameni de pe pământ. Ne-a deschis ușa tanti Binteș și ne-a condus în camera de pe palierul de sus, unde nenea Richard era așezat într-un fotoliu, lângă birou.

Pentru că eram un grup destul de numeros, ne-am apucat iar de fotografii. Printre strălucirile blițurilor, nenea Richard a exclamat cu umor: „Am aproape 90 de ani (îi împlinea pe 24 martie) și n-am făcut încă nici o

fotografie. M-au pozat mereu alții. N-am condus niciodată mașină. M-am descurcat însă destul de bine. Am fost în toată lumea!”

După ce ne-am liniștit și ne-am așezat în jurul dănsului, ne-a spus limpede și clar că lumina care scaldă apele oceanului din zare: „Spune-ți tuturor că viața constă în a iubi!”

Privind în jur la ochii plini de duioșie care-l priveau cu drag, am înțeles că vorbea din experiență, ca unul care era ținut în viață de iubirea celorlalți, în special de iubirea soției sale.

„Am primit un telefon de la Sergiu Grossu, din Paris. Mi-a spus că împlinește 79 de ani și simte din ce în ce mai mult urgența timpului. Mesajul trimis de el a fost: „Răscumpărați vremea! Răscumpărați vremea!”

M-am uitat fără să vreau la David, americanul din New York, care și-a părăsit

„business-ul”, ca să vină să-l slujească ca o slugă pe nenea Richard. Dumnezeu îi răsplătise jertfa. Venise doar de câteva zile din India, unde împreună cu Job, reprezentantul misiunii fratelui Wurmbrand, participase la o cruciadă cu peste 200.000 de participanți.

David, acest doctor Luca al ceasului, nu fusese nici măcar sigur de propria mântuire când venise la familia Wurmbrand. Acum ne arată extatic videocasetă cu întrunirile din Madras. „Răscumpărați vremea!”

Ceasurile au trecut discrete, pe neobservate. Am cântat mult și am ascultat-o mai ales pe sora Binteș. Nenea Richard n-a vorbit decât de două sau trei ori. De fiecare dată ne-a repetat sfășietor aceleași cuvinte. Vorbea despre niște torturi nemaintâlnite la care fuseseră supuși niște creștini din Somalia. Niște lucruri pe care nici nu ni le poate spune. Uitând mereu că ni le-a spus, o lua mereu de la capăt, ca o placă veche de patefon, zgâriată de prea multă folosire.

„Am primit niște vești așa de teribile, că mă tot gândesc la suferințele fraților. Am stat tot timpul și am ascultat. N-am spus nimic. Probabil că vă mirați. Și eu singur mă mir, dar nu pot să vă spun mai mult. Sunt niște chinuri pe care nu vi le pot descrie!”

L-am privit cu drag, fără nici o stânjeneală. Delicatețea momentului era depășită de simpatia noastră profundă. Mi-am amintit atunci de ceea ce citisem despre apostolul Ioan care, foarte bătrân fiind, nu mai predica ca altă dată, ci se redusese la repetarea unui mesaj invariabil: „Copilașilor, să ne iubim unii pe alții.”

Acum repeta și nenea Richard. O repetare obsesivă, ca o blocare a memoriei în puncte de maximă suferință sau maximă impresiune. „Spuneți tuturor că viața constă în a iubi!”

Împrumutați cărți și CD-uri creștine românești!

Biblioteca Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria s-a îmbogățit cu noi cărți românești, de data aceasta cu publicații creștine. Mulțumită sprijinului financiar din partea Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”, au fost cumpărate 65 de cărți și 10 de CD-uri cu predici, cântări și melodii creștine.

Publicațiile și CD-urile pot fi împrumutate la sediul Uniunii Culturale, Jula, str. Doja nr. 8, în zilele de lucru, între orele 8.00–16.00. Persoana de contact este Rita Pătaș.

Iată prima parte a publicațiilor de împrumut, iar în numărul următor o vom publica și a doua parte a cărților și CD-urilor creștine.

1. Cele 7 legi ale succesului – Selwyn Hughes (învățătură)
2. Răscumpărata prin iubire – Francine Rivers (roman)
3. Supraviețuind Adolescenței – Jim Burns (tineret)
4. Toți sunt normali până ajungi să-i cunoști – John Ortberg (învățătură)
5. Oameni obișnuiți-Credință extraordinară – Joni Eareckson Tada (istorisiri)
6. Cum să crești o fiică creștină – Mary Ruth Murdoch (învățătură)
7. Generația înstrăinată – Josh McDowell (învățătură)
8. Noi mărturii – Josh McDowell (studiu)
9. Păzește-ți copiii! – Neil T. Anderson (logos)
10. Relațiile satisfacție și dezamăgire – H. Norman Wright (noua speranță)
11. Fericita mea robie – Szilágyi Sándor (mărturisire)
12. Ei mi-au programat moartea – Petru Dugulescu (autobiografie)
13. Ce nume i-ai da copilului tău nenăscut? – Ioan Ciobotă (documentar, radio)
14. Îmbătat de dragoste – Richard Wurmbrand (învățătură)
15. Strive – despre jocurile olimpice (studiu)
16. Viața în Cristos – Martyn Lloyd-Jones (studiu)
17. Dacă vrei să umbli pe apă – John Ortberg (învățătură)
18. Creșterea copiilor – Dr. James Dobson (învățătură)
19. Imitato Christi – Thomas A. Kempis (meditații)
20. Despre îngeri – Andrei Pleșu
21. Creștinism pur și simplu – C.S. Lewis
22. Desființarea omului – C.S. Lewis
23. Pilat din Pont – Roger Caillios
24. Speranță – Victoria Ilie (poezie)
25. Înaintea zorilor – Victoria Ilie (poezie)
26. Chemările mării – Vol. 20 (poezie)
27. Crinul din vale – Vol. 8 (poezie)
28. Proces penal – Vol. 21 (poezie)
29. O rază de soare – Vol. 23 (poezie)
30. Dor de libertate – Vol. 49 (poezie)
31. Simfonia harului – Vol. 45 (poezie)
32. Rugă de toamnă – Vol. 46 (poezie)
33. Eterna primăvară – Tatiana Topciu (poezie)
34. Ierihonul actual – Rodica Iova (poezie)

Ziceri de duh...

O singură literă schimbată, un singur sunet pronunțat diferit într-un cuvânt, o intonare puțin schimbată și ce diferență! Iată doar câteva exemple:

- viața de „căsnicie” sau viața de „căznicie”?
- un om „optimist” sau unul „of-timist”?
- dimineața, unii se întorc la muncile „zilnice”, alții la cele „silnice”!
- unii ar dori ca toată lumea să fie plină de oameni „cumsecade”, dar mie mi-ar place dacă măcar câțiva dintre ei ar fi și „cum-se-ridică”!
- ca să reușești în viață, unii spun că trebuie să fii „capabil”, alții susțin că poți obține aceleași rezultate și dacă ești doar „cap-abil”!
- cred că un om „obraznic”, de fapt „n-are obraz”.

Sfântul Maslu la Chitighaz

Taina Sfântului Maslu este a șaptea Taină a Bisericii în care, prin rugăciunile preoților și ungerea cu untdelemn sfințit a părților însemnate ale trupului, credincioșii dobândesc vindecarea de bolile trupești și sufletești. Sfântul Maslu se face, de obicei, în zilele de post cu șapte preoți, sau cel puțin trei. Iar credincioșii, bolnavii și rudele lor, care participă la această taină și doresc cu adevărat să-și ușureze suferința trupului și a sufletului, trebuie să vină la Sfântul Maslu cu mare credință în Dumnezeu, împăcați cu toți, spovediți, postiți și întăriți cu multe rugăciuni. Sfântul Maslu se săvârșește, deci, nu numai pentru cei bolnavi, pentru tămăduire, ci și pentru cei sănătoși, pentru iertarea păcatelor, chiar și pentru copii.

De decenii, la Biserica Ortodoxă din Chitighaz este o tradiție ca în Sfânta Joie Mare din săptămâna Sfințelor Patimi, să se săvârșească Sfântul Maslu. Astfel, joi, 20 aprilie, după Sfânta Liturghie, pentru toți credincioșii dornici să se învrednicească de ajutorul lui Dumnezeu și de iertarea păcatelor, a fost săvârșit Sfântul Maslu. La această Sfântă Taină a slujit preotul paroh Florin Olteanu, însoțit de preoții Aurel Becan, Ilie Ciocan și Petru Pușcaș.

Credincioșii au venit la Taina Sfântului Maslu aducând la biserică făină, ulei și haine de la bolnavi pentru binecuvântare. Din făina și uleiul sfințit pot face acasă mici turtițe, pe care să le mănânce dimineața, înainte de masă, în loc de anafură.

La făina și untdelemnul

aduse de credincioși au fost adăugate șapte lumânări luate de la Sfânta Biserică, și pomelnicul cu numele celor care au trebuință de ajutorul lui Dumnezeu. Untdelemnul și făina de la Sfântul Maslu, pe care credincioșii le iau acasă, și le vor utiliza la gătitul mâncării, trebuie păstrate la loc curat, ca să nu se pângărească, prin necinste și călcare, „acele peste care a umbrit puterea lui Dumnezeu, s-a chemat numele Lui și care s-au pecetluit cu semnul Sfintei Cruci”, grăiește Sfântul Simeon al Tesalonicului, în una din cărțile sale.

După citirea de către preoți a șapte Sfinte Evanghelii, și invocarea, tot de șapte ori, a Sfântului Duh pentru sfințirea untdelemnului – care astfel devine tămăduitor – a fost uns de șapte ori trupul tuturor celor prezenți în biserică.

Părinții își duc copiii la Sfintele Slujbe sau cei sănătoși își duc bolnavii sau măcar hainele lor la Sfântul Maslu, ca, prin atingerea de Evanghelie, de Cruce, de agheasma și de mâinile și de vesmintele preoților să-și vindece bolile sufletești și trupești, să se izbăvească de patimi, de diavoli, de toată răutatea și să se întoarcă sănătoși și mângâiați la casele lor.

A. L. Crișan

„Hristos a înviat” în jurul Curților Gojdu

În noaptea de sâmbătă spre duminică, în capela ortodoxă română din Budapesta s-au adunat peste două sute de credincioși ca să asiste la miracolul Învierii. După ce cu toții au luat lumină din lumină, în frunte cu Prea Sfinția Sa Episcopul Sofronie și parohul Marius Maghiaru, credincioșii au înconjurat blocul de clădiri unde se găsește capela românească. Zidurile vechi ale Curților Gojdu au răsunat de eco-ul cântării „Hristos a înviat”.

Cuvântul de învățătură din această seară a fost ales de către PS Părinte Sofronie din învățăturile Sfântului Ioan Gură de Aur, arhiepiscopul Constantinopolului, în sfânta și luminată zi a slăvitei și mântuitoarei Învieri a lui Hristos, Dumnezeul nostru.

„De este cineva binecredincios și iubitor de Dumnezeu, să se bucure de acest praznic frumos și luminat. De este cineva slugă înțeleaptă, să intre, bucurându-se, întru bucuria domnului său. De s-a ostenit cineva postind, să-și ia acum răsplata. De a lucrat cineva din ceasul cel dintâi, să-și primească astăzi plata cea dreaptă. De a venit cineva după ceasul al treilea, mulțumind să prăznuiască. De a ajuns cineva după ceasul al șaselea, să nu se îndoiască, nicidecum, căci cu nimic nu va fi păgubit. De a întârziat cineva până în ceasul al nouălea, să se apropie, nicidecum îndoindu-se. De a ajuns cineva abia în ceasul unsprezecelea, să nu se teamă din pricina întârzierii,

căci darnic fiind Stăpânul, primește pe cel de pe urmă ca și pe cel dintâi, odihnește pe cel din al unsprezecelea ceas ca și pe cel ce a lucrat din ceasul dintâi; și pe cel de pe urmă miluiește, și pe cel dintâi mângâie; și aceuia plătește, și acestuia dăruiește; și faptele le primește; și gândul îl ține în seamă, și lucrul îl prețuiește, și voința o laudă.

Pentru aceasta, intrați toți întru bucuria Domnului nostru; și cei dintâi, și cei de al doilea, luați plata. Bogații și săracii împreună bucurați-vă. Cei ce v-ați înfrânat și cei leneși, cinstiți ziua. Cei ce ați postit și cei ce n-ați postit, veseliți-vă astăzi. Masa este plină, ospătați-vă toți. Vițelul este mult, nimeni să nu iasă flămând. Gustați toți din ospățul credinței; împărtașiți-vă toți din bogăția bunătății. Să nu se plângă nimeni de lipsă, că s-a arătat Împărăția cea de obște. Nimeni să nu se tânguiască pentru păcate, că din mormânt lertare a răsărit. Nimeni să nu se teamă de moarte, că ne-a izbăvit pe

noi moartea Mântuitorului; a stins-o pe ea Cel ce a fost ținut de ea. Prădat-a iadul Cel ce S-a pogorât în iad; umplutu-l-a de amărăciune, fiindcă a gustat din trupul lui. Și aceasta mai înainte înțelegând-o Isaia, a strigat; Iadul, zice, s-a amărât, întâmpinându-Te pe tine jos: amărâtu-s-a că s-a stricat. S-a amărât, că a fost batjocorit; s-a amărât, că a fost omorât; s-a amărât, că s-a surpat; s-a amărât, că a fost legat. A primit un trup și de Dumnezeu a fost lovit. A primit pământ și s-a întâlnit cu cerul. A primit ceea ce vedea și a căzut prin ceea ce nu vedea. Unde-ți este, moarte, boldul? Unde-ți este, iadule, biruința? Înviat-a Hristos și tu ai fost nimic. Sculatu-S-a Hristos și au căzut diavolii. Înviat-a Hristos și se bucură îngerii. Înviat-a Hristos și viața stăpânește. Înviat-a Hristos și nici un mort nu este în groapă; că Hristos, sculându-Se din morți, începătură celor adormiți S-a făcut. Lui se cuvine slava și stăpânirea în vecii vecilor Amin.”

Apoi, când Episcopul a înălțat crucea și lumânarea și a spus cu glas tare de trei ori „Hristos a înviat!”, credincioșii au răspuns de fiecare dată „Adevărat a înviat!”, bucurându-se împreună de credința în Înviere, de speranța lumii mai bune.

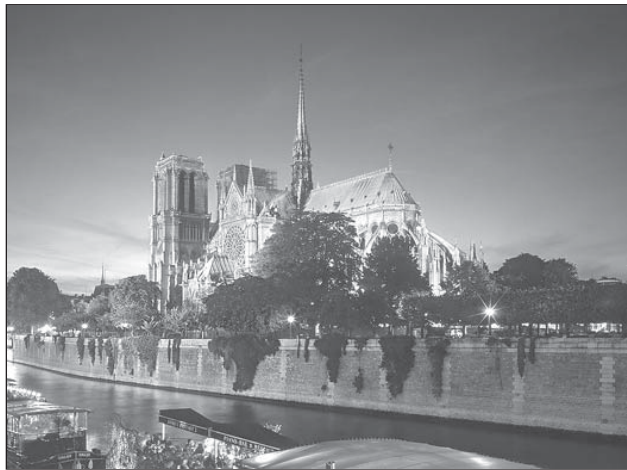
E. Iova

CULTURĂ GENERALĂ

În ce oraș are loc din 1955, o dată la patru ani, așa-numita documenta?

În Kassel. Atât în Friedericianum, cât și în noua Galerie, au loc expoziții internaționale vaste în care sunt prezentate informații cuprinzătoare cu privire la curentele artistice avangardiste.

În ce stil se încadrează catedrala Notre-Dame de Paris?

În stilul gotic. Construcția a fost începută în anul 1163 și a fost terminată în prima jumătate a secolului al XIII-lea. Structura echilibrată a fațadei vestice (cu o rozetă mare) a fost luată drept model pentru multe alte catedrale gotice.

Ce înseamnă?

Răspundeți alegând din cele trei posibilități.

1. TUȘ

- a) jet mic de apă
- b) cerneală specială
- c) tușă

2. MATAHALĂ

- a) halat de baie
- b) căldură mare
- c) namilă

3. ȘERPAR

- a) drum care șerpuiește
- b) pasăre răpitoare
- c) piele de șarpe

4. TOPORAȘI

- a) viorele
- b) un fel de opinci
- c) mici felii de carne

5. UMERAR

- a) diminutiv al lui umăr
- b) buruiană
- c) umerăș

6. SALOPETĂ

- a) unealtă a fierarului
- b) haină de lucru
- c) prăjitură cu nuci

7. CONGA

- a) pasăre exotică
- b) instrument muzical
- c) dans afro-cubanez

8. CĂLUȘEL

- a) căluț
- b) călăreț
- c) plantă medicinală

9. MOSTRĂ

- a) ființă mitologică
- b) boală contagioasă
- c) model

Dezlegarea:

L.B.

1/a, 2/c, 3/b, 4/a, 5/c, 6/b, 7/c, 8/a, 9/c

Floarea înțelepciunii
și iarba puterii (1)

Poveste de Petre Crăciun

Într-un sat neștiut de nimeni își duceau liniștitele zile ale bătrâneții doi oameni nevoiași, dar buni la suflet precum pâinea scoasă din cuptor. Trudiseră din greu o viață întreagă, însă altă agoniseală nu aveau decât o cocioabă, cât să nu-i plouă și să nu-i ningă, două, trei găini prin obor și un cot de pământ. Adevărata lor bogăție erau doi flăcăiandri pe care îi iubeau mai mult decât orice pe lume.

Când au simțit că li se apropie sorocul, i-au chemat înainte și le-au spus cu blândețe:

– Dragii noștri, zilele omului sunt numărate și nu va mai trece mult până când bunul Dumnezeu ne va chema în împărăția Lui. Oricât ne-am ostenit, noi altă avere, afară de zidurile astea și de cotul cela de țărână, nu vă putem lăsa. Bucurați-vă de ele întocmai ca niște frați. Și vă mai împărțăm o taină: la capătul lumii se află două plante fermecate. Una se găsește în partea răsăritului și poartă numele de iarba puterii, iar cealaltă în partea apusului și îi zice floarea înțelepciunii. Vă simțiți vrednici să purcedeți în căutarea lor?

– Vom face din noapte zi și nu ne vom găsi odihna până ce nu vom intra în stăpânirea lor! au grăit cei doi flăcăi.

– Nici nu cugetați câtă bucurie îmi fac vorbele voastre curajoase... Care dintre voi socoate că i se cuvine iarba puterii?

– Mie, tătucă, deoarece sunt cel mai mare, se grăbi să răspundă unul dintre băieți.

– Dacă tu găsești cu cale că îți priește iarba puterii, a ta să fie! Vei pleca în căutarea ei în ziua când noi ne vom găsi odihna veșnică. Fii cu băgare de seamă, numai, să pleci în amurg, pentru că doar așa vei izbândi. Ție, Prâsleo, îți rămâne floarea înțelepciunii, dar ciulește bine urechile: porunca este să pleci în căutarea dumisale numai la ivirea zorilor.

Înșeninat ca după o binucuvântare, bătrânul tăcu.

Mai trecu ce mai trecu și cei doi oameni nevoiași își găsiră liniștea cea fără de sfârșit. Flăcăii îi plânseseră ca pe niște părinți drepti și iubitori ce fuseseră și îi îngropară după datina străbună.

Seara s-au îmbrățișat în pridvorul casei, luându-și rămas bun unul de la celălalt, iar pe la amurg fratele cel mare o apucă spre răsărit. Prâslea mai dormi o noapte în odaia unde văzuse lumina zilei, iar a doua zi, în zori, plecă și el spre soare apune.

Părăsind bătătura sărăcie, flăcăul ce alesese iarba puterii își făcu o cruce de voinic și se întinse la drum. Și merse zile și nopți de-a rândul, până ce ajunse într-o țară de care nu auzise nici măcar din istorisirile celor mai bătrâni neguțatori. Neavând unde-și întinde mindirul peste noapte, rămase acolo, văzând cu mirare că oamenii de prin preajma locului fugeau de treburi, mai ceva ca Necuratul de tămâie.

– Om bun, întrebă el un drumet care se nimeri să-i treacă prin înaintea, ce nume poartă țara aceasta unde numai desfătărilor au căutare?

– Potrivite vorbe ți-au ieșit din gură, străine, pentru că te afli în „Țara desfătărilor”. La noi, cât este ziua de lungă, alta n-ai să vezi decât numai mese îmbelșugate, lăutari pântecoși, precum și alte desfătări, câte nici nu îți trec prin minte.

„Nici în basmele spuse de moșu-meu n-am auzit de o astfel de țară”, cugetă flăcăul, neștiind ce să facă. Ar fi ocolit-o pe la hotar, dar cine știe megieșii cum erau și, apoi, păcat de prețiosul său timp... După o scurtă chibzuință, o luă de-a dreptul, înfruptându-se puțin câte puțin din plăcerile care te îmbiau pretutindeni. Azi, așa, mâine așa, se prinseră desfătărilor de el mai ceva ca lipitoarea de piele. Ce să mai zic, începuse să-i dea inima ghes să rămână acolo pentru vecie. Amintindu-și de legământul făcut înaintea părinților, se hotărî: „Am să plec neîntârziat în căutarea ierbii. Cu ajutorul ei, toate plăcerile din lume, știute și neștiute, gustate și negustate, vor fi ale mele!”

Se întinse la drum și merse, cine mai știe câtă vreme și câtă întindere. Taman când se deprinsese mai bine cu singurătate, iată că i se arătară în zare turnurile unei cetăți. Avea să intre în „Țara oamenilor lingușitori” și a vocilor promițătoare.

(Va urma)

„Patimile Domnului” în versiunea copiilor din Oradea

Sceneta religioasă de Paști, susținută de elevii școlii orădene, sub egida „Paștele la români” a avut ca temă „Patimile Domnului”. Copiii cu sufletele lor curate au redat în fața altarului din catedrala julană, sceneta răstignirii și învierii lui Iisus Hristos, scenetă însoțită de poezii și cântece religioase. Ei au fost instruiți de învățătoarea *Doina Lung* și profesoara de religie *Adina Gorgan*, care, pentru acest eveniment însemnat a pregătit cu copiii și o expoziție de icoane pe sticlă cu tema „Învierea Domnului”.

După cum ne-a informat învățătoarea *Doina Lung*,

copiii sunt elevi în clasa a treia și membri ai Ansamblului „Mugurelul” al școlii „Dimitrie Cantemir” din Oradea. Tot ea ne-a informat că această scenetă a fost pregătită special pentru a fi prezentată aici în catedrala din Iula, la propunerea *PS Episcop Sofronie*. Această propunere le-a fost făcută la serbarea dedicată zilei marelui poet *Mihai Eminescu*, când acești copii au fost prezenți la biserica din Apateu, unde au susținut un program dedicat poetului național român.

Prin scenetă, poezii și cântece religioase, au reușit să sensibilizeze sufletele copii-

lor cu patimile și suferințele lui Iisus, să-i facă mai bine să înțeleagă însemnătatea sărbătorii Paștelui și să se

bucure de momentul Învierii.

Împreună cu copiii ne-a făcut onoarea de a lua parte la această mică serbare de Paști și doamna *Liliana Antonescu*, inspector general la Inspectoratul de Învățământ al Județului Bihor, *Ligia Mirișan*, director la Direcția de Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Națio-

nal al Județului Bihor, *Teodora Șandor*, directoarea școlii „Dimitrie Cantemir” din Oradea, *Pintea Roman*, protopop la Catedrala Ortodoxă „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” din Oradea. Din partea organizatorilor au fost de față *PSS Episcopul Sofronie*, părintele vicar *Pavel Ardelean*, pr. *Origen Sabău*, parohul din Apateu, pr. *Florin Olteanu*, parohul din Chitighaz, care a venit la serbare însoțit de câțiva copii din localitate. La spectacol au mai asistat și copiii grădiniței din strada Galamb din Iula, însoțiți de educatoarele lor.

Programul religios al copiilor dedicat sărbătorilor de Paști ne-a încântat, ne-a bucurat sufletele și ne-a pregătit sufletește pentru primirea Învierii Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

A.L.Crișan

Concurs de povești la școala din Bedeu

La școala generală din Bedeu a avut loc, pe 11 aprilie, un concurs de povești, la care au participat 12

elevi. Concursul a fost organizat de învățătoarea *Elena Nagy*, iar din juriu au făcut parte: *Elena Silaghi*, *Ele-*

na Mureșan Buca și *Maria Kakócz*.

Copiii premiați cu locul întâi au fost *Richard Nagy* din clasa a doua, *Emese Kiss* și *Viviana Tóth* din clasa a treia, *Fanni Jurca* din clasa a patra și *Dorotea Jurca*, elevă în clasa a cincea. Au mai primit mențiuni elevele *Sabina Iuhás*, clasa a doua și *Henrieta Hegedűs*, clasa a cincea. Elevii premiați cu locul întâi la concursul de povești au primit diplome de merit și cărți.

Pe 12 aprilie, înainte de vacanța de primăvară, elevii școlii din Bedeu au vopsit și modelat ouăle de Paști. În timpul vopsirii ouălor, cu coji de ceapă, și ornamente

din frunzulițe de trifoi, au discutat cu învățătoarele despre însemnătatea sărbătorii de Paști, după care au

cântat împreună, „Hristos a înviat!”, „Cu noi este Dumnezeu”, și alte cântece religioase.

Maria Jurca

PS Dr. Sofronie Drincec, Episcop (Ungaria)

„Prezentul european impune popoarelor român și maghiar, ca și celor două state, o reconciliere istorică”

La cei 34 ani pe care îi avea în 2001, când l-am cunoscut la reședința episcopală din Giula, Prea Sfințitul Sofronie m-a încântat din prima clipă a întâlnirii noastre prin aerul său, calm și stăpânit, prin politețea sa ireproșabilă și prin căldura inimii. De atunci, ne-am revăzut în 2002, în 2003 și în 2005.

♦ *Vorbiți-mi, vă rog, despre viața Prea Sfinției Voastre, atât de bogată, din câte știu...*

M-am născut la Arad, în 3 noiembrie 1967. Am crescut și am învățat în orașul de pe malul Mureșului, urbe pe care o iubesc nespun, ocupând în inima mea un loc special, pe care nu l-ar putea uzurpa nici o metropolă. Am studiat la Liceul „Moise Nicoară – Ioan Slavici” din orașul natal, construit peste ruinele vechii Catedrale a Aradului. La același liceu a studiat și tatăl meu. Atunci și acum se numea și se numește „Moise Nicoară”, român julan, personalitate de anvergură a culturii românești. Pe vremea mea liceul purta numele lui Ioan Slavici. Am studiat tot timpul la secția de matematică-fizică, dar am avut mereu preocupări cu trimitere la noicienele „umanioare”.

După examenul de bacalaureat m-am înscris la concursul de admitere de la Institutul de Medicină din Timișoara, reușind la examen cu media maximă. Am făcut stagiul militar cu termen redus la Școala Militară de Ofițeri din Lipova, după care am urmat studiile medicale complete la Timișoara. La sfârșitul celor șase ani de studiu am trecut examenul de licență, obținând diploma de doctor. Media finală a celor șase ani de medicină a fost aceeași cu nota maximă obținută la concursul de admitere (9,80).

După terminarea primei facultăți, am dat examen de admitere (așa era pe atunci) la cea de a doua: Teologia, unde am reușit în aceleași condiții ca și la prima facultate. La capătul celor patru ani de studii teologice, mi-am susținut licența cu o lucrare de spiritualitate publicată la Budapesta în 1999 și reeditată la Cluj în 2005 – „Cuvinte despre rugăciune

ne ale Părintelui Sofronie”. Media generală a celor patru ani de studii a fost 9,93, iar media de la licență, aceeași cu cea de la medicină, respectiv nota maximă.

Între timp am profesat medicina la Spitalele Județean și Municipal din Arad, până la plecarea la mănăstire. Am experiat viața monahală de la Mănăstirea Sfântul Ioan Botezătorul din Essex, Anglia, și Intrarea în Biserică a Maicii Domnului de la Hodoș-Bodrog, de lângă Arad, atestată documentar de la 1177 și cu viețuire continuă până astăzi. Aici am fost călugărit în postul Adormirii Maicii Domnului din 1995, după care am fost hirotonit diacon și preot. Am slujit la Mănăstirile Hodoș-Bodrog și Sfântul Simeon Stâlpnicul din Arad.

În anul 1998 am fost chemat la Sfânta Patriarhie pentru a îndeplini ascultarea de secretar al Cabinetului Patriarhal, din care am fost ales, la propunerea Sfântului Sinod, de către Colegiul Electoral Bisericesc al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, în postul vacant de Episcop al acestei Eparhii la Praznicul Sfinților Trei Ierarhi (30 ianuarie) 1999, alegere validată de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. La 21 februarie 1999, pentru prima oară în istorie, în Catedrala Ortodoxă Română din Iula s-a adunat cel mai mare număr de ierarhi ortodocși slujitori într-o biserică ortodoxă din Ungaria (șaptesprezece) pentru hirotonirea și instalarea primului episcop al românilor ortodocși din Ungaria.

În al șaptelea an de slujire arhierescă în Ungaria dau mărire Marelui Dumnezeu pentru toate împlinirile pe care le-a dăruit Episcopiei noastre, amintind succint câteva doar: organizarea cu succes a manifestărilor „Zi-

lele Creștinismului Ortodox în Ungaria” (24-25 aprilie 2004), înființarea Sectorului de Asistență Socială al Eparhiei, apariția mensualului „Buletinul Episcopiei”, ctitorirea primei mănăstiri ortodoxe românești din Ungaria post-trianonică la Săcal, precum și înființarea Asociațiilor de Tineret și de Doamne în cuprinsul Eparhiei, după modelul din țară, dar mai ales pe tiparul organizațiilor omonime din Diaspora.

♦ *Părinte Episcop Sofronie, spuneți-mi, vă rog, unde și în ce stă secretul împlinirilor Dvs.?*

Arhieria am primit-o ca pe un dar din partea lui Dumnezeu, prin punerea mâinilor Părinților ierarhi ai Bisericii Române, Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist I, Înalt Prea Sfințitul Părinte Mitropolit Nicolae al Banatului, Petru al Basarabiei, Serafim al Germaniei și ale celorlalți arhieri prezenți la hirotonia mea. Cum Dumnezeu nu face nimic fără a fi desăvârșit, „culoarul” pe care l-am lăsat în viața mea lucrării lui Dumnezeu explică împlinirile la care faceți referire.

E drept că Dumnezeu îl alege pe om din pânțele maicii sale și-l modelează apoi pe parcursul întregii sale vieți, cu acceptul și colaborarea strânsă a celui în cauză, în vederea îndeplinirii unui anumit scop, sau, pentru a fi în vogă (nicicum peiorativ, dimpotrivă), pentru ca respectiva persoană să-și îplinească legenda, în cel mai autentic sens coelhan. Dacă îmi este permisă această licență poetică, vă rog să acceptați fa-

tul că eu cred în legenda mea personală, ca dar al lui Dumnezeu pentru mine însumi și pentru lumea toată.

Cred că fiecare om de pe acest pământ, de ieri, de azi sau de mâine, are un rost în Univers. Pentru actualizarea acestuia este însă nevoie de o reacție, de un accept, de un răspuns. Celebra sintagmă evanghelică „mulți chemați, puțini aleși” poate fi citită în această cheie: toți oamenii sunt invitați de Dumnezeu să-și trăiască propria legendă personală (legenda fiecăruia se armonizează desăvârșit cu legendele celorlalți, într-o simfonie dumnezeiască unică – Împărăția Cerurilor); cei aleși sunt cei care răspund, acceptă dumnezeiasca provocare, își iau riscul de a-și trăi adevărata lor viață. Aceasta este, de bună seamă, o aventură. Dar ce aventură! Una dumnezeiască. Credeți-mă, merită!

♦ *„Pe aici a trecut un părinte ierarh!”, se spune adesea, cu admirație și cu dragoste, de către oamenii unui loc, atunci când sunt întrebați de ce locul acela este mai blagoslovit cu daruri decât altele...*

Ierarhia bisericească are ca model ierarhia cerească. Prototipul ierarhului, icoana episcopului este Însuși Domnul Iisus Hristos, Ierarhul prin excelență, „Arhierul Cel Veșnic” după expresia paulină. În măsura în care episcopul se lasă pătruns de harul lui Hristos, devine transparent, lăsând lumii să-L întrevadă pe Creatorul ei, se poate remarca nu că „pe aici a trecut un părinte ierarh”, ci că „pe aici a trecut Părintele Ierarh”, Ierarhul, Hristos.

Cât am reușit să devin străveziu, să-L fac transparent pe Ierarhul Hristos, se va putea afla deplin abia în Ziua Domnului. În parte, însă, fructele vizitelor canonice, ale trecerilor ierarhului prin țarină, au nevoie de timp pentru a se coace. Toamna este anotimpul numărării bobocilor; or, cred că sezonul în care ne aflăm, organizatoric vorbind, poa-

te fi apreciat ca vecin primăverii, nici măcar vară nu este.

Peste ani și ani, peste sute de ani, istoricii bisericești vor fi chemați să dea adevărata măsură la ceea ce se întâmplă astăzi aici. Nu avem distanța necesară, nici ca timp, nici ca înfierbântare a inimii, pentru a face judecăți de valoare lucide, nepătimașe; sau critice, de ce nu?

Pe de altă parte, întrebarea nu conține o remarcă, este de-a dreptul o transcendere întru literatura pură. Este un titlu de capitol al unui roman nescris, pe care pana îngerului sau condeiul vreunui inspirat profet va trebui cândva să-l scrie. Timpul acela nu a venit încă. Atunci când „se va plini” însă, am convingerea că va deveni o savuroasă lectură. Cel puțin din punct de vedere istoriografic.

♦ *Care a fost cea mai mare satisfacție a vieții Sfinției Voastre? Au fost cazuri când ați fost nefericit? Ați dat și înapoi în drumul pe care v-ați angajat?*

Aș prefera să vorbesc mai curând despre bucurii decât despre satisfacții. Satisfacțiile, în comparație cu bucuriile, pălesc din start. Poți obține satisfacție în urma unui duel, în urma unui conflict, ca gaj pentru un interes personal. Bucuria depășește cu mult satisfacția. Astfel vorbind, nu am avut o bucurie, ci bucurii, nenumărate. Viața mea este un șir nesfârșit de bucurii, giuvaieră dumnezeiești așezate cu atâta artă de Marele Giuvaergiu peste sufletu-mi.

Nu a fost niciodată un timp în care să fi fost nefericit. Nu fac o distincție între viața mea actuală și viața de dinainte de episcopiat, pentru că toată existența mea, de la începuturile de care îmi amintesc și până acum, a fost o sursă necontenită de binecuvântare, de frumusețe, de adevăr dumnezeiesc cercetându-mă, cercetându-mă când era cazul, dar mai ales covârșindu-mă cu atâta splendoare.

(Continuare în pag. a 12-a)

Dăscălița

Profesiile didactice au o importantă funcție socială, aceea de mijlocire între trecutul cultural al unei societăți și generațiile tinere. Această profesie și-a ales-o și Paraschiva Fărcaș, în urmă cu mulți ani. Ea și-a îndeplinit cu multă

dragoste și cinste datoria de învățătoare slujind la catedră nu mai puțin de 33 de ani.

Acum este pensionară, se bucură de nepoți și de cele două strănepoate pe care le iubește foarte mult.

am primit post de învățătoare la Micherechi.

– *Nu a fost greu după atâția ani departe de casă să începeți o viață nouă într-un sătuleț, destul de departe de cei iubiți?*

– Cu puțină experiență, dar cu multă dragoste pentru copii și pentru profesia pe care mi-am ales-o am început să predau ca învățătoare. La Micherechi, am avut ocazia să cunosc oa-

mult ajutor. Și celelalte colege au fost foarte drăguțe, așa că m-am adaptat și aici destul de ușor, m-am simțit aici ca într-o familie. La Chitighaz am fost învățătoare aproape 30 de ani, și multă vreme am predat și limba rusă. Această profesie m-a satisfăcut întotdeauna, fiindcă am iubit copiii. Adeseori am fost puțin severă cu ei, însă dragostea față de copii a fost mai pu-

La colegiul de fete, în 1943, cu părintele Ioan Magdu

meni minunați, din partea căroră am primit multă dragoste și de care întotdeauna îmi aduc cu drag aminte, așa că în scurt timp m-am acomodat acolo. Amintiri plăcute mă leagă de câțiva dintre foștii mei elevi din Micherechi, Ana Oros, Eva Iuhas, Ioan Ruja (Mitică). La Micherechi am predat până în anul 1959, când

am primit post la școala generală românească din Chitighaz, unde m-am stabilit definitiv. Pe acele vremuri era aici directoare Hortenzia Rus, de la care am primit

meni cinstiți, stăpâniți de dragoste că să poată deveni oameni cumsecade. De anii petrecuți aici mă leagă amintiri foarte plăcute, atât de fostele colege, cât și de foștii mei elevi. La Chitighaz, marea majoritate a pedagogilor sunt foștii mei elevi, de asemenea aș vrea să amintesc pe Ștefan Frățean, Stela Nicula, Petru Stan, Maria Sarca, pe doctorul Aurel Otlăcan și mulți alții de care sunt foarte mândră și mă bucur că le-am fost învățătoare. Așa cred, că în cariera lor, pe lângă strădania ce au depus-o pentru a deveni oameni de seamă, am contribuit și eu cu ceva. În anul 1985 am ieșit la pensie, dar la solicitarea directoarei Aurica Istin, am mai predat timp de cinci ani.

– *E o satisfacție să fii pensionar?*

– Mă bucur că sunt sănătoasă și am posibilitatea să fiu alături de cele două fiice ale mele, să le ajut, să mă bucur de nepoți, și să mă joc cu strănepoatele mele pe care le iubesc foarte mult.

Cine nu a practicat pedagogia într-un mediu didactic nu dă prea multă însemnatate celor treizeci și ceva de ani pe care doamna Piroșca Fărcaș i-a petrecut la catedră, pentru instruirea generațiilor noi. Însă acești ani pentru un pedagog au o însemnatate deosebită, în urma lor nu se lasă ceață ci se ridică fețe de elevi cu ochi mirați, apoi cu ochi aventuroși ca la urmă să se prefacă iar mirați în vijelia anilor vieții, elevi care au devenit adulți, părinți – amintiri trăite de un pedagog care și-a făcut meseria și atât – în decursul a mai mult de 30 de ani.

A. L. Crișan

Printre colegile din Chitighaz

La școala românească din Bătania, în anul 1938

PS Dr. Sofronie Drincec, Episcop (Ungaria)

„Prezentul european impune popoarelor român și maghiar, ca și celor două state, o reconciliere istorică”

(Urmare din pag. a 10-a)

Nu am cuvinte să-l mulțumesc Domnului pentru viața mea, pentru bogăția ei spirituală, culturală, umană pentru taina vieții mele, pe care doar El o cunoaște deplin, eu bucurându-mă de ea doar în parte. Și nu pot să o dezvălu decât în prea mică măsură, dar bucuria neîncetată ce o trăiesc în mine nu mi-o poate lua nimeni, ea este libertatea și darul lui Dumnezeu, Marele Scriitor Care scrie-n inima mea „povestea vieții mele.”

Cea mai mare bucurie a mea, bucurie iar nu satisfacție, este ori de câte ori pot să mă adresez lui Dumnezeu direct, fără artificii, nesofisticat, într-un uluitor „exercițiu de admirație”, ori de câte ori o văd sau vorbesc cu mama mea, ori de câte ori am posibilitatea să mă întâlnesc cu alți oameni în căutarea Adevărului, care gândesc, care se îngrijorează, care-și pun întrebări, ori de câte ori pot vedea o capodoperă a geniului uman creator, ori de câte ori țin în mâini o carte, ale cărei idei îmi cotoresc mintea și al cărei parfum, de cerneală tipărită, îmi invadează, în cel mai senzual cu putință mod, paleocortexul.

De dat înapoi? De câte ori nu trebuie să dăm înapoi din visurile noastre, și tot le visăm, și până la urmă tot le împlinim, oricât de imposibile ar părea.

Da, de multe ori am dat înapoi, dar niciodată nu am renunțat la visurile mele. Întotdeauna am continuat să-mi visez visul. Un vis frumos, cu civilizații dispărute, pustiite, dar atât de vii, atât de adevărate în mine încât de am plăns niciodată pe ruine, pentru simplul motiv că în mine ruine nu există. Deși dispărute, deși pustiite, în visul meu aceste civilizații trăiesc. Dumnezeu Nevăzutul le umple, iar eu sunt chemat să le contemples și, prin aceasta, să le fac să trăiască mai departe.

Morți, moarte, nu mai au sens. Viața merge înainte. Și ce dacă de multe ori am fost silit să dau înapoi? Niciodată nu am renunțat să visez. Omul nu poate renunța la

visuri. Când nu mai visează încetează de a mai fi om.

Din copilărie am fost bătut de visuri inexplicabile, sublimе, neverosimile. Nu este literatură, vă implor, credeți-mă. Mi s-au întâmplat aievea. Am căutat febril un răspuns, nu puteam să cred că sunt singurul în Univers inflammat oniric de atâta incredibilă frumusețe. Și într-o zi l-am descoperit pe René Magritte, ale cărui pânze redau exact ceea ce eu visam în copilărie. Prin urmare, am descoperit că nu sunt singur!

În urma acestui exercițiu de sinceritate, aș dori să înțelegeți că am răspuns nu numai întrebării Domniei Voastre, ci mai ales Drepțului Judecător și nemiloasei judecăți a istoriei. Oamenii pot intenta oricui proces de intenție, intenția mea însă este aceea de a rămâne fidel Dumnezeului meu, propriilor mele visuri, „legendelor mele personale”.

◆ *Sunteți apreciat ca un devotat ambasador al României, nu numai în diocesa în care ați fost înscăunat ca episcop, ci și în numeroasele locuri ale lumii unde ați călătorit ca delegat al întrunirilor ecumenice. Cuvintele Dvs., atât de tulburătoare și de frumoase, referitoare la visurile care dau sens existenței, mă îndeamnă să cred – și vă rog să mă corectați dacă greșesc – că visurile vieții Prea Sfinției Voastre s-au născut pe un sol ferm, care nu poate fi altul decât Patria.*

Mama, Patria sunt un dat. Sunt un dar. Dumne-

zeiesc. Ne naștem într-o anumită cultură pentru că așa a hotărât Dumnezeu. Învățăm să o iubim rațional, pe lângă iubirea instinctuală. Alegerea nu ne aparține. Nu-ți poți alege părinții, casa în care te naști, pământul pe care faci primii pași, văzduhul pe care-l respiri, limba în care rostești primele cuvinte, persoana de care te îndrăgostești prima dată. Suntem oameni și, înafara Paradisului fiind, nu putem să ne alegem parametrii apariției noastre în cosmos.

Dacă Dumnezeu a hotărât ca eu să mă nasc român, în cultura română, în pământul românesc, cu primele vorbe auzite în românește, iar nu altminteri, înseamnă că în aceste circumstanțe dorește Dumnezeu să împlinesc ceea ce îmi cere. Am crescut românește. „Limba română este patria mea”, ca să-l parafrazez pe Nichita Stănescu. Mama mea, copil fiind eu, seara, după rugăciune, în fiecare seară, îmi citea poeziile lui Eminescu. Cu asta te naști, cu asta crești, cu asta te formezi, nu ai cum să fii altceva.

De unde îmi vin mie acestea? De la bunicii mei care au muncit pământul țării mele ca robi, ca șerbi, ca iobagi. Pe mama mamei mele o chema, ca nume de familie, Șerb. Pentru că părinții ei, Vichentie și Țuculina, au fost șerbi. La domni străini. Am încă în gură memoria pământului mușcat de strămoșii mei pentru că, deși al lor, nu era

al lor, dar mama mamei mele a primit prin botez numele Silvia. Așa, pur și simplu, latinește, pentru că asta îmi este obârșia.

Au fost mulți, unii dintre ei foarte sus-puși, care au contestat alegerea mea ca episcop al românilor ortodocși din Ungaria, pe motiv că numele meu de familie este slav. Le voi spune acestora, detractorilor mei (e drept că dâșii pozează pentru uzul extern în campioni ai internaționalismului și defensori ai ecumenismului și spiritului european în fața pericolului naționalismului și antisemitismului) că doar terminația numelui de familie este slavă: mai precis, pentru a nu rămâne dâșii în afara informațiilor, de sorginte din Maramureșul de Nord; numele însuși își are rădăcina în numele unor ape curgătoare din Balcani, nume date anterior pătrunderii masive a slavilor în Sudul Dunării. E vorba de apa Drinului din Albania, patria ilirilor neromanizați și, respectiv, de Drina din Serbia Centrală, țara unei romanități dispărute prin emigrare în alte locuri. Dar cine poate vorbi de puritate etnică în ținuturile noastre? Acela, cu siguranță, are simpatii fasciste, în ciuda pretențiilor afișate de deschidere europeană și ecumenică.

Așa cum mama mea este, din punct de vedere uman, totul pentru mine, așa și România, limba română sunt totul pentru mine din punct de vedere cultural. În

cultura română mă simt acasă. România este, de fapt, Romania: romanitatea statală orientală, parte integrantă a romanității. Aceasta este identitatea mea culturală.

◆ *Dar aici, în afara granițelor țării, totuși printre români, nu vă simțiți acasă?*

Pentru că veni vorba, să știți că acasă mă simt și în Italia, Portugalia, Franța, Ungaria sau Spania. Ori de câte ori am avut ocazia să călătoresc prin aceste țări, am avut senzația, chiar de la prima trecere prin anumite locuri, de „dăjă vu”. Mă simt acasă la Roma. Când am prilejul să merg în Cetea Eternă, visul meu capătă realitate. Italia este destinația predilectă a vacanțelor mele. Portugalia este pentru mine o Românie (Românie) exotică, atlantică, neasemuit de frumoasă, unică. Spania este răspântie a Orientului și Occidentului, la fel ca și România (România) Orientală. Iar Franța, Parisul și cealaltă Franța, sunt bucuria spiritului meu pribeag, fie și numai pentru faptul că prima limbă neolatină străină pe care am învățat-o a fost franceza.

De altfel, când am coborât prima oară la Paris, am avut senzația că sunt acasă. Același sentiment l-am avut la descinderea în Aminciu, în Munții Pindului, Patria Aromânității (Românității, Romanității) Balcanice. Destinul cultural al neamului nostru este parte a destinului cultural romanico-european. Pe aceasta se sprijină, pe umanitatea de gîntă latină, atașamentul meu față de cultura română. Ortodoxia este doar aspectul confesional al identității noastre, dar nu avem voie să uităm nici o clipă faptul că, din punct de vedere religios, distincția între romanitatea orientală și cea occidentală este posterioară ruperii unității Imperiului Roman. Din păcate, moștenim aceste păcate ale strămoșilor noștri și mă tem că nu avem maturitatea culturală pentru a le depăși.

(Ultima parte a interviului îl veți putea citi în numărul următor al Foii românești.)

Primul hotel în spațiu

Robert Bigelow, proprietarul rețelei internaționale de moteluri „B&B”, își va inaugura primul hotel în spațiu, anul acesta, după ce îl va lansa pe orbită cu ajutorul rachetelor rusești. Milionarul de 60 de ani caută în prezent o „firmă de transport” care să-i poată duce pe clienți la un sejur în cosmos, informează revista Libertatea.

Cum din ce în ce mai mulți oameni bogați sunt dispuși să plătească oricât pentru o excursie în spațiu, patronul rețelei de moteluri „B&B” s-a gândit să își deschidă primul hotel din spațiu. Zis și făcut. Robert Bigelow și-a deschis centrul de cercetare spațială „Bigelow Aerospace”, situat la nord de Las Vegas, în urmă cu doi ani.

La puțin timp a anunțat că va testa primele module spațiale gonflabile în dorința de a le transforma în hoteluri cosmice. „În cursul acestui an „Bigelow Aerospace” dorește să lanseze în spațiu primele module locuibile, gonflabile, care sunt realizate dintr-un material special pentru a rezista la impactul cu meteoriții”, a declarat Mike

Gold, specialist în cadrul firmei lui Bigelow.

Cele două capsule-hotel au fost supuse la o serie amplă de teste de vibrații, schimbări de temperatură extreme, elasticitate și presiune, pentru a le oferi celor cazați nu numai siguranță de care au nevoie, ci și confortul necesar unui sejur în cosmos. Modulele Genesis cântăresc 1.350 de kilograme, au o lungime de 4,6 metri, iar diametrul de aproape 2 metri se va dubla în spațiu, pentru un plus de confort. Pentru 2010, Bigelow plănuiește să lanseze un hotel spațial mult mai mare, care va avea 13,7 metri lungime și diametrul de 6,7 metri.

Până atunci însă, întreprinzătorul american se vede nevoit să apeleze la rachetele rusești de tip Soyuz pentru a-și muta investiția pe orbită. În ceea ce privește transportul clienților, sursa românească mai adăugă că „Bigelow Aerospace” oferă 50 de milioane dolari ca premiu inventatorului primei nave spațiale private, pentru că în prezent nu are cu ce să-i ducă.

R. Pățcaș

Trei regizori români la Cannes 2006

Juriul festivalului de film de la Cannes a anunțat săptămâna trecută filmele care vor participa la cea de-a 59-a ediție a festivalului, ce se va desfășura în perioada 17–28 mai 2006.

Lista include și trei filme românești: „Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii”, de Cătălin Mitulescu, „A fost sau n-a fost?”, de Corneliu Porumboiu, și „California Dreaming”, de Cristian Nemescu.

Primul film de lung-metraj regizat de Cătălin Mitulescu, „Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii”, este singura peliculă românească admisă în competiția de anul acesta, la secțiunea câștigată în 2005 de Cristi Puiu, „Un Certain Regard”. Pelicula va concura cu alte peste 20 de lung-metraje.

Acțiunea filmului „Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii” se petrece într-un cartier marginal al Bucureștiului, în ultimul an al Epocii de Aur. Personajul principal este Lalililu, un băiat în vârstă de șapte ani despre care se spune că „ne-a scăpat de Ceaușescu”.

Din distribuție fac parte Dorothea Petre, copilul Timotei Duma, Nicolae Praidă, Jean Constantin, Mircea Diaconu, Carmen Ungureanu, Grigore Gonta, Valentin Popescu și Florin Zamfirescu. Cătălin Mitulescu a câștigat Palme d'Or în 2004, pentru scurt-metrajul „Trafic”.

Cătălin Mitulescu (în mijloc), printre colegi de breaslă

lescu a câștigat Palme d'Or în 2004, pentru scurt-metrajul „Trafic”.

Celelalte două filme românești vor fi prezentate în afara competiției, în secțiunea „Quinzaines des realisateurs”.

La festivalul de la Cannes participă anul acesta 55 de filme din 30 de țări, dintre

care 48 vor fi vizionate în premieră mondială.

Alte 20 de filme vor putea fi urmărite în afara competiției, printre care pelicula ce va deschide festivalul, „Codul lui Da Vinci”, de Ron Howard, sau ultimul lung-metraj semnat Sydney Pollack, „Sketches of Frank Gehry”.

E.I.

Shakespeare la vânzare

Prestigioasa casă de licitații Sotheby's pune în vânzare pe 13 iulie, la Londra, o ediție completă a pieselor lui William Shakespeare, tipărită din 1623. Cine se gândește să achiziționeze valorosul volum trebuie să scoată din buzunar o sumă impresionantă, cel puțin șase milioane de dolari.

Tipărită la doar șapte ani după moartea dramaturgului, cartea s-a aflat până de curând într-o bibliotecă a diocesei protestante.

Casa de licitații Sotheby's

a descris volumul drept cel mai important al literaturii engleze.

În prezent, cartea se găsește într-o stare excepțională fiind încă legată în copertile din piele de vițel, așa cum a ieșit de la imprimăria din secolul al 17-lea.

Volumul cuprinde, pe lângă operele principale, și un portret litografic al dramaturgului, și este cu atât mai valoros, cu cât în toată lumea mai există doar o copie aflată într-o colecție privată.

Festivalul Mamaia va fi la sfârșitul lui august

Ediția din acest an a Festivalului Național de Muzică Ușoară Mamaia se va desfășura în perioada 24–27 august, concurenții beneficiind de o perioadă de pregătire care va avea loc în intervalul 21–23 august. Ca o premieră în istoria celor 35 de ediții românești de până acum, în acest an preselecția concurenților ar putea să fie făcută, împreună cu televiziunea, prin intermediul unor spectacole-concurs organizate în principalele orașe din România.

Deci toți cei care și-au planuit pentru această vară să-și petreacă vacanța la Marea Neagră, să o facă în perioada 21–23 august, participând și la Festivalul de Muzică Ușoară Mamaia.

R. Pățcaș

Topul celor mai bune bancuri din lume

Pe baza voturilor publicului, cel mai tare banc din lume a fost ales cel prezentat de un psihiatru din Manchester, Gurpal Gossal. Bancul sună așa:

Doi vânători erau undeva, într-o pădure. La un moment dat, unul dintre ei se prăbușește la pământ, fără suflare, cu ochii dați peste cap.

Celălalt scoate repede celularul și sună la Salvare.

– Prietenul meu a murit. Ce să fac?, strigă el în receptor.

La care operatorul răspunde:

– Vă rog, calmați-vă și eu o să vă ajut. Mai întâi asigurați-vă că e într-adevăr mort.

Se lasă tăcerea, după care se aude zgomotul unei împușcături.

După care, tipul pune mâna pe telefon și zice:

– OK, și acum ce să fac?

Bancul preferat de scoțieni are și el legătură cu moartea.

Vreau să mor liniștit, în timp ce dorm, la fel ca bunicul meu. Nu țipând de groază ca pasagerii lui.

Turul din București a semifinalei Cupei UEFA în imagini

O întreagă apărare a englezilor n-a fost suficientă ca să-l țină-n frâu pe **Nicolae Dică**. Mijlocașul-atacant român a marcat dintr-o situație extrem de grea, dar a irosit o ocazie singur cu portarul.

Arbitrul luxemburghez Hamer este cunoscut pentru faptul că împarte cartonașele foarte ușor pentru echipele din estul Europei. Nici de această dată nu s-a dezmințit.

Mai ține nebulia fotbalistică din România. De această dată fanii englezi și români s-au înțeles de minune. Nu a fost greu pentru ei, pentru că cu toții au fost la fel de „nebuni”.

Fotbal

Steaua pe locul trei în Europa

Grație victoriei obținute cu 1-0 contra lui Middlesbrough, Steaua a urcat pe locul al treilea în clasamentul coeficienților UEFA pe sezonul 2005/2006, în spatele lui Arsenal și Barcelona.

FC Barcelona conduce în acest clasament cu un coeficient de 29,6905, acumulând 25 de puncte din 11 meciuri, fiind urmată de Arsenal Londra - 29,5255, cu 21 puncte din 11 meciuri și de Steaua București - 26,5550, cu 21 puncte din 13 meciuri. Dacă Steaua va obține (n.r.: la încheierea ediției încă nu s-a știut rezultatul meciului retur) cel puțin o remiză în returul din Anglia, România va urca pe locul 8 în clasamentul coeficienților UEFA pe națiuni și, în această situație, România ar urma să înscrie, în sezonul 2007-2008, o echipă direct în grupele Ligii Campionilor, una în ultimul tur preliminar al aceleiași competiții și patru formații în Cupa UEFA.

Clasamentul UEFA pe sezonul 2005-2006:

- 1 FC Barcelona Esp CL 11 25 29,6905
- 2 Arsenal Eng CL 11 25 29,5255
- 3 Steaua București Rom UC 13 21 26,5550**
- 4 AC Milan Ita CL 11 20 25,0205
- 5 Sevilla Esp UC 13 20 24,6905
- 6 Olympique Lyon Fra CL 10 21 24,5680
- 7 Schalke 04 Ger UC 13 21 24,4440
- 8 Internazionale Ita CL 10 19 24,0205
- 9 Rapid București Rom UC 12 18 23,5550**
- 10 Juventus Ita CL 10 18 23,0205
- 11 Villarreal Esp CL 11 18 22,6905
- 12 Middlesbrough UC 13 18 22,5255

Carvalho poate pleca de la Chelsea, dacă vine Chivu

Cotidianul catalan Sport notează că tehnicianul Jose Mourinho pare dispus să renunțe la serviciile fundașului portughez Ricardo Carvalho, dacă în locul acestuia va fi transferat românul Cristian Chivu. Sport, care citează presa engleză, subliniază că Ricardo Carvalho a fost oferit de impresarul său grupărilor FC Barcelona și Real Madrid. Un alt cotidian spaniol, As, notează în schimb că președintele clubului Real Madrid, Fernando Martin, i-a cerut impresarului Zoran Vekici ca în curând să realizeze transferul unuia dintre următorii patru jucători: Thierry Henry (Arsenal), Diarra (Olympique Lyon), Chivu

(AS Roma) sau Lucio (Bayern München). As subliniază că deja Vekici a luat legătura cu impresarul lui Chivu, românul fiind o dorință mai veche a madrilienilor. Cotidianul Marca a scris că Cristian Chivu ar putea fi prima achiziție a clubului Real Madrid pentru sezonul 2006/2007, el fiind apreciat atât de staff-ul tehnic al echipei madrilene, cât și de conducerea clubului. Însă agentul italian al fundașului român, Andrea Pretti, s-a arătat extrem de deranjat de informațiile potrivit cărora Chivu ar putea fi transferat la Real Madrid, menționând că în ultimele șapte-opt luni nu a discutat cu nici un club despre acest jucător.

Pagină realizată de Ștefan Crâsta

www.gazetasporturilor.ro

TVR 1

Luni 1 mai

6.00 Film. Copiii Căpitanului Grant 8.00 Serial. Nevastă-mea și copiii 8.30 Eurovision 2006. Drumul spre Atena 9.10 Surprize, surprize... (R) 11.45 Teleenciclopedia 12.35 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Eurovision 2006. Drumul spre Atena 14.00 Meseria vedetă 14.35 Kronika. Emisiune în limba maghiră 15.00 Flori de Armindenii 16.00 Serial. Ducesa din Duke Street 17.00 Festivalul de Circ de la monte carlo 17.50 Doar o vorbă s-ăți mai spun 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Film. Legenda luptătorului Yu 20.40 Iartă-mă! **22.10 Nocturne**

Scriitorul Mircea Mihăieș, invitat al emisiunii „Nocturne”

Marți 2 mai

6.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial. Nevastă-mea și copiii 9.00 Nocturne 9.55 O vedetă...populară (R) 11.10 Parteneri de Weekend (R) 11.40 Clipe de bucurie 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Nevastă-mea și copiii 14.30 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Ducesa din Duke Street 17.00 Generația contra 17.50 Doar o vorbă s-ăți mai spun 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Prim plan 20.10 Film. Tosca 22.20 Memorialul durerii

Miercuri 3 mai

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Generația contra (R) 8.00 Serial. Nevastă-mea și copiii 9.00 Memorialul durerii 9.40 Celebritățile timpului tău 9.55 Stele de...5 stele (R) 11.35 Clipe de bucurie 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Nevastă-mea și copiii 14.30 Oameni ca noi 15.00 Convietații 16.00 Serial. Ducesa din Duke Street 17.00 Pe ce dăm banii? 17.50 Doar o vorbă s-ăți mai spun 18.00 Jurnalul TVR 20.10 Serial. Neveste disperate 21.10 Ochiul magic 22.10 Povești întunecate

Joi 4 mai

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Documentar (R) 8.00 Serial. Nevastă-mea și copiii 9.00 Lumea citește! (R) 11.30 Profesioniști (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Nevastă-mea și copiii 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Serial. Ducesa din Duke Street 17.00 Mansarda cu amintiri 17.20 Descoperă o meserie nouă! 17.50 Doar o vorbă s-ăți mai spun 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Prim plan 20.10 Film. Cum să-ți uciți soția? 22.15 Cultura liberă

Vineri 5 mai

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Mansarda cu amintiri (R) 7.20 Descoperă o meserie nouă! 8.00 Serial. Nevastă-mea și copiii 9.00 Ochiul magic (R) 9.55 Tezaur folcloric (R) 11.20 Celebritățile timpului tău 11.30 Garantat 100% (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Nevastă-mea și copiii 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Parlamentul României 16.00 Serial. Ducesa din Duke Street 17.00 Interes general 17.50 Doar o vorbă s-ăți mai spun 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Stele de...5 stele 21.10 O tură de aventură 22.10 Lumea citește!

Sâmbătă 6 mai

6.00 Film. Colț Alb 7.50 Desene animate 8.20 Celebritățile timpului tău 8.30 Vreau să fiu!... 9.00 Mic, da' voinic! 9.30 TVR 50. 10.00 Orizont 2007 11.00 Film. Moby Dick 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Meseria - Vedetă 13.55 Formula 1. Marele premiu al Europei 15.30 Numai cu acordul minorilor 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Surprize, surprize...22.10 Profesioniști 23.10 Afaceri infernale

Duminică 7 mai

6.00 Universul credinței 7.40 Desene animate 8.30 Numai cu acordul Minorilor 10.00 TVR 50. 10.50 Viața satului 12.00 Săptămâna politică 13.00 Jurnalul TVR 13.20 TVR 50. 13.55 Formula 1. Marele premiu al Europei 16.10 TVR 50. 18.00 Jurnalul TVR 19.30 Fotbal: Rapid-Farul 22.10 Garantat 100% 23.10 Film. Afaceri infernale 1.20 Jurnalul TVR (R).

TVR 2

Luni 1 mai

6.00 Top 7 (R) 6.30 Dincolo de cântec 7.30 Serial. Farmece (R) 8.00 Poftă bună! (R) 9.00 Pescar Hoinar 9.30 Ulița spre Europa (R) 10.00 Film. Un puști la curtea regelui Arthur 11.45 Serial. Pasiuni 12.35 Șlagăre...în revenire 13.30 Poftă bună! 14.00 Împreună în Europa 15.00 Roată la roată (R) 15.30 Casa ta 16.00 Serial. Verdict: Crimă 16.50 Serial. Farmece 17.40 Serial. Vânătorii de comori 18.30 Serial. Vorba lui Jim 19.00 Film. Curajul de a iubi 20.30 Jurnalul TVR 21.10 Film. Sunt nebun după Iris Blonde 23.10 Desene animate.

Marți 2 mai

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Lecția engleză 7.00 Revista presei 8.00 Dincolo de hartă 8.30 Documentar 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Vânătorii de comori 11.20 Serial. Vorba lui Jim (R) 11.45 Serial. Pasiuni 13.00 Serial. Fata din viitor 13.30 Casa ta (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Lecția de engleză (R) 16.30 Minorități sub trei dictaturi 17.00 Serial. Aventurile lui Tarzan 17.35 Serial. Vânătorii de comori 18.30 Serial. Vorba lui Jim 19.00 Școala de aproape 19.30 Lumea de aproape 20.00 Natură și aventură 20.30 Jurnalul TVR 21.30 Film. La răscruce de vânturi 23.30 Desene animate.

Miercuri 3 mai

6.00 Serial. Fata din viitor 6.30 Lecția de engleză 7.00 Revista presei 8.00 Lumea de aproape (R) 8.30 Școala părinților (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial (R) Vânătorii de comori 11.20 Serial (R) Vorba lui Jim 11.45 Serial. Pasiuni 13.00 Serial. Fata din viitor 13.30 Serial (R) Aventurile lui Tarzan 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Zona de conflict 16.00 Lecția de engleză (R) 16.30 Info...baza în direct 17.00 Serial. Aventurile lui Tarzan 18.30 Serial. Vânătorii de comori 18.30 Serial. Vorba lui Jim 19.00 Cum să nu ne îmbrăcăm 19.30 Omul între soft și moft 20.00 Natură și aventură 20.30 Jurnalul TVR 21.30 Film. Păsări rare

Joi 4 mai

6.00 Serial. Fata din viitor 6.30 Lecția de engleză 7.00 Revista presei 8.00 Omul între soft și moft (R) 8.30 Cum să nu ne îmbrăcăm (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Vânătorii de comori 11.20 Serial (R) Vorba lui Jim 11.45 Serial. Pasiuni 13.00 Serial. Fata din viitor 13.30 Serial. Aventurile lui Tarzan 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Lecția de engleză (R) 16.30 ZOOM/2 17.00 Serial. Aventurile lui Tarzan 17.30 Serial. Vânătorii de comori 18.30 Serial. Vorba lui Jim 19.00 Înapoi la mătură 19.30 Bugetul meu 20.00 Bazar. Documentar 20.30 Jurnalul TVR 21.30 Film. Mesaj din Vietnam

Vineri 5 mai

6.00 Serial. Fata din viitor 6.30 Lecția de engleză 7.00 Revista presei 8.00 Natură și aventură 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Vânătorii de comori (R) 11.20 Serial. Vorba lui Jim 11.45 Serial. Pasiuni 13.00 Serial. Fata din viitor 13.30 Serial. Aventurile lui Tarzan 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 NBA Action 16.00 Lecția de engleză (R) 16.30 Arca lui Noe 17.00 Serial. Aventurile lui Tarzan 17.30 Serial. Vânătorii de comori 18.30 Serial. Vorba lui Jim 19.00 Lecții de supraviețuire 19.35 D'ale lui Mitică 20.30 Jurnalul TVR 21.10 Inspectorul Cool 21.35 Planeta Moldova 22.10 Film. Umbre chinzești.

Sâmbătă 6 mai

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Zoom/2 (R) 7.30 Rock story 8.00 D'ale lui Mitică (R) 9.00 Zestrea românilor 9.30 Serial. Aventuri secrete 10.00 Documentar 10.30 Bazar (R) 11.00 Lumea în care trăim 12.00 Serial. Amy 13.00 Dincolo de hartă 13.35 Via sacra 14.35 Serial. Miracolul 15.30 Hollywood reporter 16.00 Fotbal: FC Jiul-FC Dinamo 18.00 Megatehnicus 19.00 Europa altfel 19.15 Tineri la Hollywood 19.45 Marcă înregistrată 20.30 Jurnalul TVR 21.10 Film. Soțul ideal.

Duminică 7 mai

6.00 Arca lui Noe (R) 6.30 Info...baza în direct (R) 7.30 Zestrea românilor 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.00 Roată la roată 10.30 Motomagia 11.00 Există un monstru în lacul Ness? Documentar 12.00 Șlagăre ... în revenire 13.00 Casa ta 13.30 Poftă bună! 14.00 Serial. Lois și Clark - noile aventuri ale lui Superman 15.00 Coolmea distracției 16.00 Serial. Verdict: Crimă 16.50 Celebritățile timpului tău 17.05 Serial. Farmece 18.00 Zile care au zguduit lumea. Documentar 19.00 Atlas 19.30 N. Steinhardt - Arheologia regisirii 20.00 Top 7. 20.30 Jurnalul TVR 21.10 Serial Decalogul 22.15 Film. Plumbul din sânge.

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

1 MAI, LUNI (Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

2 MAI, MARȚI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

3 MAI, MIERCURI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11:15: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport - rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avangpremiera „Ecranul Nostru” 11.55: Încheiere

4 MAI, JOI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

5 MAI, VINERI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avangpremiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul Vârșnicilor 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

6 MAI, SÂMBĂTĂ (Petru Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.00: Party Time - magazin de muzică ușoară 15.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58: Încheiere

7 MAI, DUMINICĂ (Petru Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35: Sinteză știrilor săptămânii 14.45: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.00: Magazinul Vârșnicilor (re)luare 15.30: Emisiune religioasă baptistă 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00-19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

3 mai 2006 (mtv ora 13.30)

Reluare: 4 mai 2006 (m2 ora 14.30)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Emisiunea în Limba Română a Televiziunii Maghiare va relata despre Adunarea Generală a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, după care vă vom prezenta cum se pregătesc românii din Capitală pentru alegerile minoritare din toamnă. Fiind prima emisiune a lunii mai, se va prezenta și rubrica „Crai nou”, îngrijită de profesoara Mihaela Bucin.

Realizator: **Aurel Becan**

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.30-19.00, pe frecvența TVR2

Luni, 1 mai 2006

16.30-17.00 Cronica germană 17.00-18.00 Un mai altfel... Emisiune de 1 mai 18.00-18.20 Jurnal regional 18.20-18.30 Omul zilei.

Marți, 2 mai 2006

16.30-17.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.00-17.25 Sănătate! 17.25-17.30 Calea Europei 2007 17.30-18.00 De la om la om 18.00-18.20 Jurnal regional 18.20-18.30 Omul zilei.

Miercuri, 3 mai 2006

16.30-17.00 Panoramic sud-vest 17.00-17.45 Viața la țară 17.45-18.00 Dialog spiritual 18.20-18.30 Omul zilei.

Joi, 4 mai 2006

16.30-17.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.00-17.30 Universul culturii 17.30-17.55 Pe viu 17.55-18.00 Să ne auzim vorbe 18.00-18.20 Jurnal regional 18.20-18.30 Omul zilei.

Vineri, 5 mai 2006

16.30-17.00 Orizonturi sârbești 17.00-17.45 Punctul pe i 17.45-18.00 Traio Romano 18.00-18.20 Jurnal regional 18.20-18.30 Omul zilei.

Sâmbătă, 6 mai 2006

17.00-17.30 Ediția de Vest 17.30-17.45 Magazin științific 17.45 Jurnal.

Duminică, 7 mai 2006

17.00-18.00 Cântecul de acasă 18.00-18.30 Drumuri aproape 18.30-19.00 Exclusiv.

DEX online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
pe **www.rrr.ro**

Unitate prin diversitate Uniunea Europeană

Întrebări, teme permanente:

- ❖ Ce ne așteaptă în Uniunea Europeană
- ❖ Aderare - avantaje și dezavantaje
- ❖ Euroregiune - colaborare transfrontalieră
- ❖ Cetățean european - multicultură, multilingvism

Program radiofonic: 1 mai, luni - ora 19.00
- Kossuth URH: 66,29 MHz și 66,14 MHz
- Frecvențele posturilor teritoriale

Patimile din Săptămâna Patimilor

Inundațiile au dat mari bătaii de cap oamenilor și în perioada sărbătorilor de Paști. Mii de terenuri agricole luate în stăpânire de ape, case dărâmate, mii de oameni rămași fără adăposturi și cu agoniseala de-o viață măturată într-o secundă de viiturile puternice.

Sfintele Sărbători de Paște i-au prins pe mulți dintre semenii noștri pe drumuri, fugind din calea apelor cu tot avutul lor încărcat, în cele mai fericite cazuri, în căruțe și remorci. În ultimele zile, nivelul Dunării, Tisei și Crișului a continuat să crească, iar autoritățile s-au văzut din nou neputincioase în fața dezastrului. În România, în județul Dolj, zilele trecute au mai cedat două diguri și mii de locuitori din sudul județului nu au mai avut altceva de făcut decât să se roage la Dumnezeu să nu vină apa peste ei. În Călărași un alt dig a fost fisurat, iar populația din zonă a primit ordin de evacuare. În multe localități dobrogene lumea așteaptă cu bagaje făcute să se retragă din calea viiturilor.

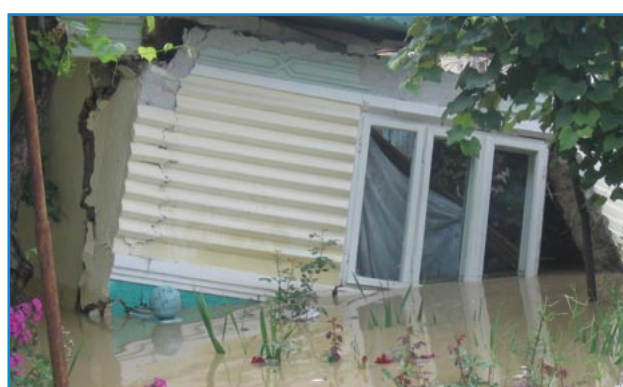
Un tablou sumbru care ascunde drama trăită în aceste zile de mii de români, maghiari și sârbi care au fost loviți de inundații.

Malurile Dunării au fost înălțate cu saci mari de nisip și folie. Situație dezastruoasă la Tisa, la Seghedin. Între Novi-Sad și Zrenjanin Tisa a ieșit din matcă și a inundat împrejurimile. Localnicii povestesc că n-au mai avut așa inundații de proporții din 1965.

Tisa a ajuns la zece metri adâncime, iar apa crește... Casele din apropierea malului, multe case de vacanță, au fost inundate, iar mulți dintre localnici stau cu animalele în poduri și trăiesc din pescuit. Pe malul drept al Tisei, sute de soldați lucrează, cărând saci de nisip în calea apei...

România, Ungaria, Serbia și Muntenegru trebuie să lupte acum împreună împotriva inundațiilor. Iată un adevărat scop comun în Euroregiunea Dunăre-Criș-Mureș-Tisa.

A.L.Crișan

FOAIA
românească
28 APRILIE 2006
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcșas, Ștefan Crăsta, Anca Liana Crișan. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2006: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.